Rok XIV. **Warszawa, dnia 5 marca 1938 r.** **Nr. 5**

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOSCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:

Rocznie	zł. 28.—
Półrocznie	„ 14.—
Kwartalnie	„ 7.—
Miesięcznie	„ 3.—
Cena Nr. pojedyńcz. .	„ 1.40

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Warszawa, ul. Miodowa 6.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520.
Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego" Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.
Przedruk dozwolony za podaniem źródła

Bilans zbiorowy brutto KKO województw centralnych i wschodnich na dzień 31 grudnia 1937 roku

Porównanie szeregu najważniejszych pozycji, z zestawionego przez Związek K. K. O. w Warszawie bilansu zbiorowego brutto na dzień 31 grudnia 1937 roku dla 127 kas oszczędności województw centralnych i wschodnich, z analogicznymi pozycjami z poprzedniego roku daje nam następujący obraz ogólnych tendencji rozwojowych tych Kas w roku 1937.

1. Stan bierny.

Wśród funduszów obrotowych, którymi kasy rozporządzają, naczelne miejsce zajmują wkłady na książeczkach oszczędnościowych i rachunki czekowe. Ponieważ dane liczbowe oparte na bilansach brutto kas na dzień 31 grudnia 1937 roku nie zawierają, jeżeli chodzi o część kas, odsetek dopisanych do wkładów i rachunków czekowych na koniec roku, przeto porównując dane te z rokiem 1936, i dla tego roku posługujemy się liczbami również z bilansów brutto kas na dzień 31 grudnia 1936 roku.

Sumy wkładów na książeczkach oszczędnościowych w kasach poszczególnych województw kształtowały się w roku 1937 jak następuje:

W tysiącach złotyh.

Województwo	Stan w dniu					Przyrost w roku 1937	
	31.XII 1936 r.	31.XII 1937 r.	30.VI 37 r.	30.IX 37 r.	31.XII 37 r.	w liczbach bezwzględnych	procentowy
M. st. Warszawa	85.265	92.413	99.804	101.037	106.657	21.392	25%
Warszawskie	32.004	34.483	37.102	38.198	39.409	7.405	23%
Łódzkie	13.352	14.357	15.522	15.491	16.610	3.258	24%
Kieleckie	13.176	13.845	14 094	14.856	15.594	2.418	18%
Lubelskie	7.122	7.711	8.170	8.557	9.304	2.182	30%
Wileńskie	6.053	6.5:6	6.703	6.869	7.188	1.135	18%
Białostockie	4.599	4.786	4.959	5.192	5.559	960	20%
Wołyńskie	3.195	3.514	3.658	3.819	4.250	1.055	33%
Poleskie	1.727	1.757	1.844	2.060	1.931	204	11%
Nowogródzkie	1.337	1.560	1.687	1.677	1.895	558	41%
Ogółem . . .	167.830	180.952	193.543	197,758	208.397	40.567	24%

Ogólny przyrost wkładów oszczędnościowych w roku 1937 zł 40.567.000, w porównaniu do analogicznego przyrostu w roku 1936, który wyrażał się sumą zł 15.201.000, jest przyrostem, dla którego określenia przymiotnik „imponujący" nie będzie za jaskrawy. Wzrost wkładów oszczędnościowych w ciągu jednego roku o 24% — to jest bezsprzecznie olbrzymi krok naprzód.

W liczbach bezwzględnych największy przyrost w roku 1937, podobnie zresztą jak i w latach po-

przednich, wykazuje K. K. O. m. st. Warszawy. Kasa stołeczna w dniu 31 grudnia 1937 zgromadziła 51,1% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych wszystkich 127 kas województw centralnych i wschodnich, a z ogólnego przyrostu wkładów w roku 1937 na tę jedną Kasę przypadało 52,7%.

Bez zagłębiania się w porównania co do ilości mieszkańców m. st. Warszawy i dziewięciu omawianych województw, bez szczegółowych dociekań nad bogactwem i stopniem zamożności ludności stolicy a stopniem zamożności czy też raczej ubóstwa „prowincji" — można z porównania tych danych wysnuć ogólny wniosek, że teren dziewięciu województw centralnych i wschodnich nie jest jeszcze należycie przez kasy wykorzystany, jeżeli chodzi o możliwości gromadzenia oszczędności, że „prowincja" pod tym względem stolicy nie tylko nie dopędza, ale przeciwnie w roku 1937 nie mogła nawet stolicy dorównać kroku, wykazując się łącznie przyrostem wkładów oszczędnościowych mniejszym niż jedna Kasa stołeczna.

Dla podkreślenia jeszcze tych możliwości, jakie przedstawiają województwa centralne i wschodnie, wystarczy zauważyć, że kasy oszczędności sześciu z omawianych województw, a mianowicie: lubelskiego, wileńskiego, białostockiego, wołyńskiego, poleskiego i nowogródzkiego w dniu 31 grudnia 1937 r. posiadały łącznie wkładów oszczędnościowych na zł 30.127.000, co stanowiło tylko 24% liczby wkładów oszczędnościowych zgromadzonych w kasach oszczędności jednego np. województwa krakowskiego, którego kasy w dniu 31 grudnia 1937 r. posiadały wkładów oszczędnościowych na zł 122.013.000.

Tereny niektórych województw wschodnich pod tym względem przedstawiają się jeszcze naprawdę jako tereny nawskroś dziewicze. Tak np. 17 kas oszczędności dwoch województw: poleskiego i nowogródzkiego posiadało łącznie w dniu 31 grudnia 1937 r. zł 3.826.000 wkładów oszczędnościowych, co stanowiło zaledwie 3% wkładów zgromadzonych w tym czasie w jednej Kasie m. st. Warszawy. Na tle tych porównań pocieszającym objawem jest fakt bardzo dużego procentowego wzrostu wkładów oszczędnościowych w roku 1937 w kasach województwa nowogródzkiego, wyrażającego się liczbą 41%. Jest to już właściwie zdecydowane oderwanie się od ubożuchnych liczb z lat poprzednich.

Supremacja kas większych w dziedzinie gromadzenia wkładów oszczędnościowych występuje jeszcze jaskrawiej, gdy zestawimy dane z czterech największych kas oszczędności województw centralnych i wschodnich. W dniu 31 grudnia 1937 roku wkłady oszczędnościowe w czterech podanych poniżej kasach przedstawiały się jak następuje:

1) w K. K. O. m. st. Warszawy	zł	106.657.000
2) „ „ pow. Warszawskiego	„	27.346.000
3) „ „ miasta Łodzi	„	6.820.000
4) „ „ miasta Wilna	„	5.894.000
razem	zł	146.717.000

Te cztery kasy zgromadziły prawie 71% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych wszystkich kas oszczędności województw centralnych i wschodnich.

Z ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych zł 208.397.000 na wkłady osób fizycznych i prawnoprywatnych przypada suma zł 181.267.000, a na wkłady instytucji prawno - publicznych (wśród których największe sumy stanowią fundusze emerytalne pracowników samorządowych) zł 27.130.000. Jeżeli chodzi o kształtowanie się wzrostu tych dwóch grup wkładów oszczędnościowych, to stwierdzić należy, że wkłady osób fizycznych i prawno-prywatnych wzrastają w tempie znacznie szybszym niż wkłady instytucji prawno - publicznych. Analogiczne sumy według stanu w dniu 31 grudnia 1935 roku przedstawiały się, jak następuje: zł 130.185.000 i zł 22.444.000, czyli w przeciągu ostatnich dwóch lat wkłady osób fizycznych i prywatno - prawnych wzrosły o zł 51.082.000, czyli o 39%, a wkłady instytucji prawno - publicznych tylko o zł 4.686.000, czyli o 20%.

Rachunki czekowe w dniu 31 grudnia 1937 r. wynosiły sumę zł 57.508.000, wykazując wzrost w ciągu 1937 roku o zł 10.821.000.

Fundusze własne kas oszczędności (kapitał zakładowy, fundusz zasobowy i inne fundusze) wynosiły w dniu 31 grudnia 1937 r. zł 16.355.000 i wzrosły w przeciągu roku 1937 o zł 655.000.

W grupie funduszów obrotowych kas, pochodzących z kredytów zaciągniętych w różnych formach w innych instytucjach kredytowych, rok 1937 przyniósł następujące przesunięcia:

W tysiącach złotych

Nazwa pozycji bilansu	Stan w dniu 31. XII 1937 r.	Stan w dniu 31. XII 1936 r.	spadek o zł.
1) Kredyty udzielone kasom . .	15.581	16.031	450
2) Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	6.941	7.220	279
3) Redyskonto weksli	3.886	4.407	521
4) Banki i K.K.O. „Loro" i „Nostro"	1.345	1.431	86
5) Zobowiązania hipoteczne . .	1.087	1.450	363
6) Zastaw papierów wartościow.	118	194	76
Ogółem . . .	28.958	30.733	1.775

Zatem w tej grupie funduszów obrotowych nastąpił w roku 1937 wyraźny spadek. W tymże roku w grupie funduszów w rozporządzeniu kas, pochodzących z wkładów oszczędnościowych, rachunków czekowych i kapitałów własnych kas, ogólny wzrost przedstawiał się jak następuje:

	Stan na 31. XII. 37	Stan na 31. XII. 36	Wzrost o zł
wkłady oszczędn.	208.397	167.830	40.567
rachunki czekowe	57.508	46.687	10.821
kapitały własne kas	16.355	15.700	655
Ogółem	282.260	230.217	52.04[illegible]

2. Stan czynny.

Poszczególne pozycje, dotyczące akcji kredytowej kas oszczędności województw centralnych i wschodnich, kształtowały się w omawianym okresie jak następuje:

W tysiącach złotych

Pozycja bilansu	Stan w dniu 31.XII 1937 r.	Stan w dniu 31.XII 1936 r.	wzrost o zł.	spadek o zł.
1) Pożyczki wekslowe . .	68.260	50.056	18.204	—
2) Pożyczki na skrypty dłużne	28.260	20.146	8.114	—
3) Należności z tytułu układów konwersyjnych, zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akteptacyjnego . .	24.750	22.446	2.304	—
4) Rachunki bieżące otwartego kredytu	21.207	36.130	—	14.923
5) Pożyczki hipoteczne .	17.867	16.555	1.312	—
6) Weksle zdyskontowane	14.155	9.955	4.200	—
7) Pożyczki terminowe na zastaw	10.490	10.663	—	173
8) Weksle protestowane .	5.159	7.979	—	2.820
Ogółem . .	190.148	173 930	34.134	17.916

Najważniejsze pozycje akcji kredytowej stanowią, jak widzimy, pożyczki wekslowe i pożyczki na skrypty dłużne. Pożyczki na skrypty dłużne w niektórych kasach są zresztą zbliżone do pożyczek wekslowych, gdyż faktycznie zabezpieczone są dodatkowo wekslami z niewypełnionymi datami płatności. Gros sumy pożyczek na skrypty dłużne występuje w dwóch kasach: w K. K. O. m. st. Warszawy zł 16.034.000 i w K. K. O. powiatu Warszawskiego zł 8.644.000.

W roku 1937 najsilniejszy spadek wykazują kredyty w rachunkach bieżących, chociaż nie jest to objaw zaznaczający się we wszystkich omawianych kasach, gdyż np. w kasach oszczędności województwa łódzkiego ogólny stan tych kredytów w roku 1937 podniósł się o zł 1.119.000, a mianowicie z sumy zł 1.238.000 do zł 2.357.000. Ponieważ ogólnie biorąc kredyty w rachunkach bieżących w szeregu kas w latach ubiegłych były w pewnym stopniu, a wbrew nazwie tego kredytu, zamrożone, przeto ten ruch występujący w roku 1937 w tej pozycji, wyrażający się ogólnym znacznym spadkiem globalnej sumy, przy jednoczesnym jej wzroście na niektórych terenach, świadczy raczej o bardzo zdrowej tendencji, upłynnianiu starych zamrożonych w pewnym stopniu czy też mało ruchliwych kredytów w rachunkach bieżących i jednoczesnym powiększaniu się sumy nowych kredytów, zabezpieczonych w sposób wymagany przez nowe, obowiązujące w tej kwestii kasy oszczędności, przepisy prawne, a mianowicie kaucjami hipotecznymi i papierami wartościowymi.

Wzrost weksli zdyskontowanych w stosunku do stanu z dnia 31.XII.36 r. był bardzo znaczny i wynosił 42%. Mimo tego wzrostu w roku 1937 stan weksel zdyskontowany na dzień 31.XII.37 r. (zł 14.155.000) wynosił tylko 4% ogólnej sumy bilansowej omawianych kas wynoszącej zł 340.559.000. Wprawdzie w kasach oszczędności, kredytujących w dużym stopniu rolnictwo i rzemiosło w formie pożyczek, weksle zdyskontowane nie wysuną się zapewne nigdy na naczelne miejsce w akcji kredytowej. Niemniej jednakże należy stwierdzić, że udzielanie kredytu w formie dyskontowania weksli pochodzących z obrotu gospodarczego, jako dającej najlepszą gwarancję, że kredyt został użyty na popieranie procesów wytwórczych, jest operacją, która w bilansach kas, mimo znacznej pod tym względem poprawy w roku 1937, nie zajęła jeszcze należytego miejsca.

Największą sumę weksli zdyskontowanych posiadają kasy województwa łódzkiego, a mianowicie zł 6.094.000, to jest 43% ogólnej sumy weksli zdyskontowanych we wszystkich omawianych kasach. Z kas oszczędności pod względem wysokości portfelu weksli zdyskontowanych pierwsze miejsce zajmuje K. K. O. miasta Łodzi z sumą zł 2.155.000 weksli zdyskontowanych na dzień 31.XII.36 r. i zł 3.212.000 na dzień 31.XII.37 r., a drugie miejsce K. K. O. m. st. Warszawy z sumy zł 1.938.000 weksli zdyskontowanych na dzień 31.XII.36 r. i zł 3.157.000 na dzień 31.XII.37 r., a przyrost w tych dwóch kasach weksli zdyskontowanych w roku 1937 stanowił 54% ogólnego przyrostu weksli zdyskontowanych we wszystkich kasach oszczędności województw centralnych i wschodnich.

Bardzo wyraźna poprawa nastąpiła również, jeżeli chodzi o weksle protestowane; stosunek procentowy weksli protestowanych do ogólnej sumy podanych w powyższym zestawieniu pozycji akcji kredytowej z 4,5% według stanu z dnia 31 grudnia 1936 r. spadł do 2,7% według stanu z dnia 31 grudnia 1937 r.

Jak podaliśmy powyżej przy omawianiu stanu biernego, wzrost w roku 1937 funduszów będących w rozporządzeniu kas oszczędności a pochodzących z kapitałów własnych, wkładów oszczędnościowych i rachunków czekowych wyrażał się sumą zł 52.043.000 przy stosunkowo niewielkim tylko spadku o zł 1.775.000 funduszów obrotowych, pochodzących z kredytów udzielonych kasom oszczędności przez inne instytucje kredytowe. Wypadkowa z przesunięć wśród tych dwóch grup funduszów wyraża się ogólnym wzrostem funduszów w rozporządzeniu kas oszczędności o zł 50.268.000. Tymczasem wzrost stanu udzielonych przez kasy kredytów na koniec 1937 r. w porównaniu do stanu z końca 1936 r. wyrażał się sumą zł 16.218.000, co stanowi tylko 32% wymienionego wzrostu funduszów obrotowych.

Dalszym odpowiednikiem wzrostu funduszów obrotowych omawianych kas jest wzrost następujących trzech pozycji w aktywach:

1) Gotówka w kasach, waluty obce i sumy do natychmiastowej dyspozycji na rachunkach bieżących w instytucjach kredytowych, czyli tak zwane rezerwy pogotowia płatniczego pierwszego stopnia płynności, wzrosły z kwoty zł 32.569.000 na dzień 31.XII.36 r. do kwoty zł 47.761.000 na dzień 31.XII.37 r. czyli o zł 15.192.000. Rezerwy te stanowiły prawie

18% stanu wkładów oszczędnościowych i rachunków czekowych. Uwzględniając ponadto zł 4.269.000 lokat na rachunkach korespondencyjnych „Nostro" i „Loro", stanowiących w części sumy bardzo łatwe do zmobilizowania, niewielką sumę wykorzystanego redyskonta, zł 3.886.000, oraz znaczne możliwości zastawu papierów wartościowych (zastaw papierów wartościowych na dzień 31.XII.37 r. wynosił tylko zł 118.000), otrzymamy obraz bardzo znacznych rezerw pogotowia płatniczego pierwszego i drugiego stopnia płynności, jeżeli chodzi o liczby ogólne, a zatem i przeciętne dla kas oszczędności województw centralnych i wschodnich.

2) Papiery wartościowe stanowiące własność kas wzrosły z sumy zł 36.996.000 według stanu z dnia 31.XII.36 r. do sumy zł 58.157.000 czyli o zł 21.161.000. Jest to najwyższa pozycja wzrostu aktywów w roku 1937. Stan papierów wartościowych w jednym roku podniósł się o 57%. Ze sprawą tą wiąże się szereg ważnych problemów, których rozpatrzenie przekraczałoby ramy niniejszego artykułu.

3) Nieruchomości wzrosły z sumy zł 8.823.000 według stanu z dnia 31.XII.36 r. do zł 9.767.000 według stanu z dnia 31.XII.37 r. czyli o zł 944.000.

3. *Rachunki wynikowe.*

Rachunki wynikowe przedstawiały się jak następuje (p. tablicę obok).

W tys. zł.

Pozycje bilansowe	Stan z dn. 31.XII.1937	Stan z dn. 31.XII.1936
Odsetki i prowizje pobrane . .	21.528	17 582
Różnice kursowe (salda kredyt.)	42	38
Dochód z nieruchomości . . .	406	404
Rachunki wynikowe dodatnie roku bieżącego	1 017	509
Rachunki wynikowe dodatnie roku ubiegłego	21	63
Ogółem . .	**23 014**	**18.596**
Koszty administracji	8.004	6.707
Różnice kurs. (salda debetowe)	8	8
Administracja nieruchomości . .	155	115
Odsetki i prowizje zapłacone .	10.344	8.889
Rachunki wynikowe ujemne roku bieżącego	206	82
Rachunki wynikowe ujemne roku ubiegłego	74	140
Ogółem . .	**18.791**	**15 941**

Jak z tego zestawienia wynika, nadwyżka wpływów nad wydatkami w roku 1937 wynosiła zł 4.213.000, podczas gdy w roku 1936 wynosiła tylko zł 2.655.000.

4. *Straty z lat ubiegłych.*

Porównanie danych liczbowych z łącznego bilansu 127 kas samodzielnych, dające bezsprzecznie pogląd na ogólne tendencje rozwojowe, ma niestety jedną wadę. Liczby ogólne, podane łącznie dla wszystkich kas, siłą rzeczy niwelują zarówno bardzo dobry stan niektórych kas, jak i zakrywają stosunkowo słabe wyniki w innych kasach. Ogarniając całokształt rozwoju wszystkich kas niejako z odległej perspektywy, zacierają jednak kontury i wyrazistość poglądu na każdą z kas z osobna. Z tej perspektywy wyniki prac omawianych kas oszczędności w roku 1937 przedstawiają się bardzo dobrze. Wpływa na to bardzo dobry stan znacznej większości kas i to przeważnie największych. Jednakże te same bilanse brutto na dzień 31.XII.37 r. wykazują jeszcze duże pozycje do odrobienia, wykazują zł 5.209.000 strat z lat ubiegłych, rozkładających się na szereg przeważnie mniejszych kas oszczędności wszystkich dziewięciu województw centralnych i wschodnich, przy czym najmniejsza kwota zł 13.588 przypada na województwo łódzkie.

Bolesław Olszewski.

Skapitalizowane odsetki prawne w układach konwersyjnych a dekret P. R. z dnia 3.XII.1935 r. o wysokości odsetek ustawowych

W związku z wydanym dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. o wysokości odsetek ustawowych (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 545) powstało zagadnienie, czy dłużnicy, którzy zawarli z instytucjami kredytowymi — wierzycielskimi układy konwersyjne na Bank Akceptacyjny za długi rolnicze, mają prawo do bonifikaty różnicy w odsetkach ustawowych objętych tymi układami, zawartymi przed dniem 3.12.1935 r. W myśl tego dekretu obniżono bowiem stopę odsetek ustawowych do 8 od sta rocznie i to z mocą obowiązującą *w s t e c z*, gdyż dłużnik ma prawo zarachować nadpłacone odsetki na poczet długu, jeżeli zapłacił uprzednio odsetki ustawowe ponad 8%, a jedynie *n i e* służy mu roszczenie o zwrot nadpłaconych odsetek, jeżeli dług został już w międzyczasie uregulowany.

Jak wiadomo, praktyka instytucji wierzycielskich przy zawieraniu z dłużnikami układów na Bank Akceptacyjny szła po linii doliczenia zaległych odsetek do kapitału, gdyż odsetki ustawowe — 10% — opierały się przeważnie na wyskarżonych tytułach. W ten sposób powstał kapitał w nowej wysokości.

Odnośnie powyższego zagadnienia brak jednolitej opinii. Tak na przykład Związek K. K. O. w Poznaniu (dawniej Komunalny Związek Kredytowy) zajmował stanowisko, że odsetki ustawowe, skapitalizowane przy zawarciu układu konwersyjnego na B. A., *u t r a c i ł y* charakter odsetek ustawowych. Natomiast z treści pktu 29-go okólnika Nr 2 Banku

Akceptacyjnego z dnia 31 grudnia 1935 r. wynika zgoła odmienne ustosunkowanie się do tego zagadnienia. To stanowisko B. A., cytowane przeważnie w prasie przeznaczonej dla sfer rolniczych, spowodowało, że niektórzy dłużnicy z tytułu układów konwersyjnych na B. A. zwrócili się do instytucji wierzycielskich z żądaniem udzielenia bonifikaty w kapitale długu, względnie z żądaniem zaliczenia wymienionej dyferencji na poczet bieżących odsetek, powołując się na art. 4 wspomnianego dekretu Prez. Rz. z 3.12.1935 r. Na skutek odmownej odpowiedzi instytucyj wierzycielskich wytoczyli już niektórzy rolnicy powództwa domagając się ustalenia, że ich zadłużenie wobec instytucyj wierzycielskich jest o wspomnianą różnicę w odsetkach niższe, aniżeli ustalono to w układzie konwersyjnym.

Na uzasadnienie swego stanowiska podnoszą dłużnicy z tytułu układów konwersyjnych, że wprawdzie te odsetki prawne doliczono do kapitału, niemniej jednak odnosna część kapitału składa się z odsetek prawnych, tym bardziej że w tychże układach znajduje się z reguły klauzula, że układ nie stanowi odnowienia zobowiązań objętych tymże układem. Ponadto powołują się na przepis, że skoro nawet zapłacone odsetki prawne w wysokości dyferencji powyższej 8 od sta podlegają zarachowaniu na dług, to tym więcej dopuszczalne jest takie zarachowanie w wypadku, gdy zapłata nie nastąpiła, a nastąpiło jedynie doliczenie odsetek prawnych do kapitału.

Rozważając powyższy spór prawny należy przypomnieć, co mówi o tym ustawa. Otóż odnośny dekret postanawia, że wysokość odsetek ustawowych (prawnych) ustala się na 8 od sta rocznie, że obniżka tychże odsetek obowiązuje także za czas przed wejściem w życie dekretu, oraz że dłużnik uprawniony jest zarachować nadpłacone odsetki na poczet nieuregulowanego jeszcze długu.

Z powyższych przepisów wyraźnie wynika, że albo musi istnieć jeszcze zaległość w odsetkach ustawowych, albo też musiał dłużnik uregulować odsetki ustawowe w poprzedniej wysokości. Tylko w tych warunkach następuje obniżenie odsetek prawnych do 8%, względnie nabywa dłużnik prawo do zarachowania nadpłaconych odsetek. Natomiast w niniejszym wypadku, o ile chodzi o zawarte układy konwersyjne, to ani nie ma zaległości w odsetkach ustawowych, ani też nie nastąpiła zapłata takich odsetek, lecz w drodze umowy strony zamieniły odsetki ustawowe na kapitał i doliczyły go do pierwotnego kapitału, przez co powstał kapitał w nowej wysokości. Od tego nowego kapitału ustanowiono odsetki umowne. Z chwilą więc zawarcia układu konwersyjnego nie ma żadnej zaległości w odsetkach ustawowych, lecz powstał po prostu nowy kapitał, w myśl warunków układu konwersyjnego rozterminowany i umownie oprocentowany. Tym samym brakuje jakiejkolwiek podstawy do zarachowania dyferencji w odsetkach. Nie ma także żadnej analogii do przepisu stanowiącego, że dopuszczalne jest zarachowanie napłaconych odsetek, albowiem w wypadku tym musiała istotnie nastąpić zapłata **odsetek prawnych**. Tymczasem w wypadku zawarcia układu konwersyjnego odsetki ustawowe straciły charakter swój na skutek umowy, zamieniając się w kapitał. Dekret zaś z 3.12.1935 r. nie miał absolutnie zamiaru wkraczania w dziedzinę unormowaną umową, a tylko w dziedzinę ustawowych skutków zalegania z zapłatą długu, normując wysokość odsetek jako skutków zaległości.

Nieuzasadnione jest również powoływanie się na przepis układu konwersyjnego, wedle którego układ konwersyjny nie stanowi odnowienia zobowiązań. Przepis ten bowiem jest jedynie potwierdzeniem ustawy (art. 263 k. z.) i stwierdza, że podstawa prawna pretensji objętej układem konwersyjnym jest nadal ta sama.

Dotychczasowe orzecznictwo sądowe potwierdza powyższy pogląd prawny (**orzecznictwa Sądu Najwyższego dotąd w tym względzie nie ma**). Cytujemy z wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 26.11.1937 r. (znak II. C. A. 967/37) w sprawie powództwa właściciela ziemskiego P. przeciwko K. K. O. powiatu Gnieźnieńskiego następujące motywy:

„Poza sporem jest, że w dniu 16 sierpnia 1935 r. zawarły strony układ konwersyjny, przez który między innymi ustaliły zadłużenie powoda w pozwanej Kasie, obliczone na dzień 1 września 1935 r. na sumę 42.830 zł, i że w sumie tej mieszczą się zaległe 10% odsetki za czas do dnia 1 września 1935 r. Przez zgodne z wolą obu stron doliczenie tych odsetek do kapitału strony skapitalizowały je. Odsetki te nabrały więc charakteru kapitału. Kapitalizacja bowiem zaległych odsetek odbiera im należącą do ich istoty cechę dodatkowych świadczeń wymagalnych w stałych periodycznie powracających terminach i zależnych od wysokości kapitału i czasu trwania jego użycia przez dłużnika. Gdy nastąpiła kapitalizacja zaległych 10% odsetek za czas do dnia 1 września 1935 r., stały się one kapitałem, a zatem o odsetkach we właściwym tego słowa znaczeniu już mowy być nie może, wobec czego żądanie pozwu, pozostające w związku z wejściem w życie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. o wysokości odsetek ustawowych (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 545) i zmierzające w rzeczywistości do obniżenia stwierdzonego zgodnie przez strony kapitału, należało uznać za bezzzasadne“.

Wyrażamy przekonanie, że stanowisko zajęte w motywach tegoż wyroku odpowiada intencji ustawy, która nie miała ingerować w stosunki prawne umową uregulowane, chociażby umowa ta obejmowała zaległość w odsetkach ustawowych, albowiem przez umowę odsetki straciły nie tylko charakter ustawowy, lecz stały się nawet kapitałem. Stanowisko to zapobiegnie też może dalszej niepewności w stosunkach kredytowych i dalszym stratom instytucji kredytowych, a wprowadzi tak bardzo niezbędną stabilizację w tej dziedzinie stosunków prawnych.

J. Jenek
Dyr. K. K. O. pow. Gnieźnieńskiego.

Spis alfabetyczny

a) Komunalnych kas oszczędności w dniu 1 stycznia 1938 r.

Uwaga: W dniu 1 stycznia 1938 r. istniało w Polsce 331 komunalnych kas oszczędności, w czym 222 powiatowe, 104 miejskie, 4 związków międzykomunalnych oraz 1 wojewódzka. Kasy położone w województwach: warszawskim, łódzkim, kieleckim, lubelskim, białostockim, wileńskim, nowogródzkim, poleskim i wołyńskim w ilości 125 należą do Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie (pl. Napoleona 7), kasy województw: poznańskiego i pomorskiego, razem 97, należą do Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Poznaniu (ul. 27 Grudnia 8), kasy województwa śląskiego (18 Kas) do Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Katowicach (ul. Piotra Skargi 2) i kasy województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego (ogółem 91 kas) — do Związku Komunalnych Kas Oszczędności we Lwowie (ul. Halicka 21).

W porównaniu ze stanem na 1.I.37 liczba kas zmniejszyła się o 8, zostały zlikwidowane wzgl. weszły w r. ub. w stadium likwidacji kasy: m. Krynicy-Zdroju, m. Ołyki, pow. Sanockiego, m. Ujścia, m. Wielichowa, zw. międz. w Wieliczce, pow. Radzymińskiego w Wołominie, m. Wronek.

Siedziba Kasy	Województwo (ew. i powiat)	Nazwa Kasy (K. K. O. powiatu, miasta, zw. międzyk.)
1. Aleksandrów Kuj.	Warszawskie	pow. Nieszawskiego
2. Augustów	Białostockie	pow. Augustowskiego
3. Baranowicze	Nowogródzkie	pow. Baranowickiego
4. Będzin	Kieleckie	pow. Będzińskiego
5. Biała Krak.	Krakowskie	miasta Białej
6. Biała Podl.	Lubelskie	pow. Bialskiego
7. Białystok	Białostockie	pow. Białostockiego
8. Biecz	Krakowskie (pow. Gorlice)	miasta Biecza
9. Bielsk Podl.	Białostockie	pow. Bielskiego
10. Bielsko	Śląskie	miasta Bielska
11. Biłgoraj	Lubelskie	pow. Biłgorajskiego
12. Bochnia	Krakowskie	zw. międzyk. w Bochni
13. Bojanowo	Poznańskie (pow. Rawicz)	miasta Bojanowa
14. Borszczów	Tarnopolskie	pow. Borszczowskiego
15. Borysław	Lwowskie	miasta Borysławia
16. Bóbrka	Lwowskie	pow. Bobreckiego
17. Brasław	Wileńskie	pow. Brasławskiego
18. Brodnica	Pomorskie	miasta Brodnicy
19. Brodnica	Pomorskie	pow. Brodnickiego
20. Brody	Tarnopolskie	pow. Brodzkiego
21. Brok n/Bug.	Białostockie (pow. Ostrów)	miasta Broku
22. Brzesko	Krakowskie	pow. Brzeskiego
23. Brześć n/Bug.	Poleskie	pow. Brzeskiego
24. Brzeziny Ł.	Łódzkie	pow. Brzezińskiego
25. Brzeżany	Tarnopolskie	pow. Brzeżańskiego
26. Brzozów	Lwowskie	pow. Brzozowskiego
27. Buczacz	Tarnopolskie	pow. Buczackiego
28. Buk	Poznańskie (p. N. Tomyśl)	miasta Buku
29. Busk Kiel.	Kieleckie	pow. Stopnickiego
30. Bydgoszcz	Poznańskie	miasta Bydgoszczy
31. Bydgoszcz	Poznańskie	pow. Bydgoskiego
32. Chełm Lub.	Lubelskie	pow. Chełmskiego
33. Chełmno	Pomorskie	miasta Chełmna
34. Chełmno	Pomorskie	pow. Chełmińskiego
35. Chełmża	Pomorskie (pow. Toruń)	miasta Chełmży
36. Chodzież	Poznańskie	miasta Chodzieży
37. Chodzież	Poznańskie	pow. Chodzieskiego
38. Chojnice	Pomorskie	miasta Chojnic
39. Chojnice	Pomorskie	pow. Chojnickiego
40. Chorzów	Śląskie	miasta Chorzowa
41. Chrzanów	Krakowskie	pow. Chrzanowskiego
42. Ciechanów	Warszawskie	pow. Ciechanowskiego
43. Cieszyn	Śląskie	miasta Cieszyna
44. Czarnków	Poznańskie	miasta Czarnkowa
45. Czarnków	Poznańskie	pow. Czarnkowskiego
46. Częstochowa	Kieleckie	pow. Częstochowskiego
47. Czortków	Tarnopolskie	pow. Czortkowskiego
48. Dąbrowa k/Tarn.	Krakowskie	zw. międz. w Dąbrowie
49. Dębica	Krakowskie	pow. Dębickiego
50. Dobromil	Lwowskie	pow. Dobromilskiego
51. Dolina	Stanisławowskie	pow. Dolińskiego
52. Drohiczyn P.	Poleskie	pow. Drohickiego
53. Drohobycz	Lwowskie	miasta Drohobycza
54. Drohobycz	Lwowskie	pow. Drohobyckiego
55. Dubno	Wołyńskie	pow. Dubieńskiego
56. Działdowo	Pomorskie	miasta Działdowa
57. Działdowo	Pomorskie	pow. Działdowskiego
58. Garwolin	Lubelskie	pow. Garwolińskiego
59. Gdynia	Pomorskie	miasta Gdyni
60. Głębokie	Wileńskie	pow. Dziśnieńskiego
61. Gniezno	Poznańskie	miasta Gniezna
62. Gniezno	Poznańskie	pow. Gnieźnieńskiego
63. Gorlice	Krakowskie	pow. Gorlickiego
64. Gostynin	Warszawskie	pow. Gostynińskiego
65. Gostyń	Poznańskie	pow. Gostyńskiego
66. Grajewo	Białostockie	pow. Szczuczyńskiego
67. Grodno	Białostockie	pow. Grodzieńskiego
68. Grodzisk Maz.	Warszawskie	pow. Błońskiego
69. Grodzisk Pozn.	Poznańskie (p. N. Tomyśl)	miasta Grodziska
70. Gródek Jagiel.	Lwowskie	pow. Gródeckiego

Siedziba Kasy	Województwo (ew. i powiat)	Nazwa Kasy (K. K. O. powiatu, miasta, zw. międzyk.)
71. Grójec	Warszawskie	pow. Grójeckiego
72. Grudziądz	Pomorskie	miasta Grudziądza
73. Grybów	Krakowskie	pow. Nowosandeckiego
74. Horochów	Wołyńskie	pow. Horochowskiego
75. Horodenka	Stanisławowskie	pow. Horodeńskiego
76. Hrubieszów	Lubelskie	pow. Hrubieszowskiego
77. Inowrocław	Poznańskie	miasta Inowrocławia
78. Inowrocław	Poznańskie	pow. Inowrocławskiego
79. Janów Lub.	Lubelskie	pow. Janowskiego
80. Jarocin	Poznańskie	miasta Jarocina
81. Jarocin	Poznańskie	pow. Jarocińskiego
82. Jarosław	Lwowskie	miasta Jarosławia
83. Jasło	Krakowskie	miasta Jasła
84. Jaworów	Lwowskie	pow. Jaworowskiego
85. Jędrzejów	Kieleckie	pow. Jędrzejowskiego
86. Jutrosin	Poznańskie (pow. Rawicz)	miasta Jutrosina
87. Kalisz	Łódzkie	miasta Kalisza
88. Kalisz	Łódzkie	pow. Kaliskiego
89. Kałusz	Stanisławowskie	pow. Kałuskiego
90. Kamień Koszyrski	Poleskie	pow. Koszyrskiego
91. Kamionka Strumił.	Tarnopolskie	pow. Kamioneckiego
92. Kartuzy	Pomorskie	pow. Kartuskiego
93. Katowice	Śląskie	miasta Katowic
94. Katowice	Śląskie	pow. Katowickiego
95. Kępno	Poznańskie	pow. Kępińskiego
96. Kęty	Krakowskie (pow. Biała)	miasta Kęt
97. Kielce	Kieleckie	pow. Kieleckiego
98. Kobryń	Poleskie	pow. Kobryńskiego
99. Kobylin	Poznańskie (pow. Krotosz.)	miasta Kobylina
100. Kolbuszowa	Lwowskie	pow. Kolbuszowskiego
101. Koło	Łódzkie	pow. Kolskiego
102. Kołomyja	Stanisławowskie	miasta Kołomyi
103. Kołomyja	Stanisławowskie	pow. Kołomyjskiego
104. Konin	Łódzkie	pow. Konińskiego
105. Końskie	Kieleckie	pow. Koneckiego
106. Kopyczyńce	Tarnopolskie	pow. Kopyczyńskiego
107. Koronowo	Poznańskie (p. Bydgoszcz)	miasta Koronowa
108. Kosów	Stanisławowskie	pow. Kosowskiego
109. Kosów Poleski	Poleskie	pow. Kosowskiego
110. Kostopol	Wołyńskie	pow. Kostopolskiego
111. Kościan	Poznańskie	miasta Kościana
112. Kościan	Poznańskie	pow. Kościańskiego
113. Kowel	Wołyńskie	pow. Kowelskiego
114. Kozienice	Kieleckie	pow. Kozienickiego
115. Kraków	Krakowskie	miasta Krakowa
116. Kraków	Krakowskie	pow. Krakowskiego
117. Krasnystaw	Lubelskie	pow. Krasnostawskiego
118. Krosno	Lwowskie	miasta Krosna
119. Krosno	Lwowskie	pow. Krośnieńskiego
120. Krotoszyn	Poznańskie	miasta Krotoszyna
121. Krzemieniec	Wołyńskie	pow. Krzemienieckiego
122. Kutno	Warszawskie	pow. Kutnowskiego
123. Lesko	Lwowskie	pow. Leskiego
124. Leszno	Poznańskie	miasta Leszna
125. Leszno	Poznańskie	pow. Leszczyńskiego
126. Lida	Nowogródzkie	pow. Lidzkiego
127. Lidzbark	Pomorskie (pow. Działd.)	miasta Lidzbarka
128. Limanowa	Krakowskie	pow. Limanowskiego
129. Lipno	Warszawskie	pow. Lipnowskiego
130. Lubaczów	Lwowskie	pow. Lubaczowskiego
131. Lubartów	Lubelskie	pow. Lubartowskiego
132. Lublin	Lubelskie	pow. Lubelskiego
133. Lubliniec	Śląskie	pow. Lublinieckiego
134. Lubliniec	Śląskie	miasta Lublińca
135. Luboml	Wołyńskie	pow. Lubomelskiego
136. Lwów	Lwowskie	pow. Lwowskiego
137. Lwów	Lwowskie	miasta Lwowa
138. Lwówek	Poznańskie (p. N. Tomyśl)	miasta Lwówka
139. Łańcut	Lwowskie	pow. Łańcuckiego
140. Łask	Łódzkie	pow. Łaskiego
141. Łęczyca	Łódzkie	pow. Łęczyckiego
142. Łobżenica	Poznańskie (pow. Wyrzysk)	miasta Łobżenicy
143. Łomża	Białostockie	pow. Łomżyńskiego
144. Łowicz	Warszawskie	pow. Łowickiego
145. Łódź	Łódzkie	miasta Łodzi
146. Łódź	Łódzkie	pow. Łódzkiego
147. Łuck	Wołyńskie	pow. Łuckiego
148. Łuków	Lubelskie	pow. Łukowskiego
149. Łuniniec	Poleskie	pow. Łuninieckiego
150. Maków Maz.	Warszawskie	pow. Makowskiego
151. Miechów	Kieleckie	pow. Miechowskiego
152. Mielec	Krakowskie	pow. Mieleckiego
153. Międzychód	Poznańskie	miasta Międzychodu
154. Międzychód	Poznańskie	pow. Międzychodzkiego
155. Mińsk Maz.	Warszawskie	pow. Mińskiego
156. Mława	Warszawskie	pow. Mławskiego
157. Mogilno	Poznańskie	pow. Mogileńskiego
158. Mołodeczno	Wileńskie	pow. Mołodeckiego
159. Mościska	Lwowskie	pow. Mościskiego
160. Mysłowice	Śląskie (pow. Katowice)	miasta Mysłowic
161. Myślenice	Krakowskie	pow. Myślenickiego
162. Nadwórna	Stanisławowskie	pow. Nadworniańskiego
163. Nakło n/Not.	Poznańskie (pow. Wyrzysk)	miasta Nakła
164. Nieśwież	Nowogródzkie	pow. Nieświeskiego
165. Nisko	Lwowskie	pow. Niskiego
166. Nowe Miasto n/Drwęcą	Pomorskie	pow. Lubawskiego
167. Nowogródek	Nowogródzkie	pow. Nowogródzkiego
168. Nowy Sącz	Krakowskie	miasta Now. Sącza
169. Nowy Targ	Krakowskie	pow. Nowotarskiego
170. Nowy Tomyśl	Poznańskie	pow. Nowotomyskiego
171. Oborniki	Poznańskie	pow. Obornickiego
172. Odolanów	Poznańskie (pow. Ostrów)	miasta Odolanowa

Siedziba Kasy	Województwo (ew. i powiat)	Nazwa Kasy (K. K. O. powiatu, miasta, zw. międzyk.)
173. Olkusz	Kieleckie	związku międzyk. w Olkuszu
174. Opalenica	Poznańskie (p. N. Tomyśl)	miasta Opalenicy
175. Opatów	Kieleckie	pow. Opatowskiego
176. Opoczno	Kieleckie	pow. Opoczyńskiego
177. Ostrołęka	Białostockie	pow. Ostrołęckiego
178. Ostrów Maz.	Białostockie	pow. Ostrowskiego
179. Ostrów Wlk.	Poznańskie	miasta Ostrowa
180. Ostrów Wlk.	Poznańskie	pow. Ostrowskiego
181. Oszmiana	Wileńskie	pow. Oszmiańskiego
182. Oświęcim	Krakowskie (pow. Biała)	miasta Oświęcimia
183. Pabianice	Łódzkie (pow. Łask)	miasta Pabianic
184. Pińczów	Kieleckie	pow. Pińczowskiego
185. Pińsk	Poleskie	pow. Pińskiego
186. Piotrków Tryb.	Łódzkie	pow. Piotrkowskiego
187. Pleszew	Poznańskie (pow. Jarocin)	miasta Pleszewa
188. Płock	Warszawskie	pow. Płockiego
189. Płońsk	Warszawskie	pow. Płońskiego
190. Pniewy	Poznańskie (pow. Szamot.)	miasta Pniew
191. Pobiedziska	Poznańskie (pow. Poznań)	miasta Pobiedzisk
192. Podhajce	Tarnopolskie	pow. Podhajeckiego
193. Poniec	Poznańskie (pow. Gostyń)	miasta Ponieca
194. Postawy	Wileńskie	pow. Postawskiego
195. Poznań	Poznańskie	miasta Poznania
196. Poznań	Poznańskie	pow. Poznańskiego
197. Prużana	Poleskie	pow. Prużańskiego
198. Przasnysz	Warszawskie	pow. Przasnyskiego
199. Przemyśl	Lwowskie	miasta Przemyśla
200. Przemyśl	Lwowskie	pow. Przemyskiego
201. Przemyślany	Tarnopolskie	pow. Przemyślańskiego
202. Przeworsk	Lwowskie	pow. Przeworskiego
203. Pszczyna	Śląskie	pow. Pszczyńskiego
204. Puck	Pomorskie (pow. Morski)	miasta Pucką
205. Puławy	Lubelskie	pow. Puławskiego
206. Pułtusk	Warszawskie	pow. Pułtuskiego
207. Radom	Kieleckie	pow. Radomskiego
208. Radomsko	Łódzkie	pow. Radomskowskiego
209. Radzyń Podl.	Lubelskie	pow. Radzyńskiego
210. Rakoniewice	Poznańskie (pow. Wolsztyn)	miasta Rakoniewic
211. Rawa Maz.	Warszawskie	pow. Rawskiego
212. Rawa Ruska	Lwowskie	pow. Rawskiego
213. Rawicz	Poznańskie	miasta Rawicza
214. Rawicz	Poznańskie	pow. Rawickiego
215. Rogoźno	Poznańskie (pow. Oborniki)	miasta Rogoźna
216. Rohatyn	Stanisławowskie	pow. Rohatyńskiego
217. Równe	Wołyńskie	pow. Rówieńskiego
218. Rudki	Lwowskie	pow. Rudeckiego
219. Rybnik	Śląskie	miasta Rybnika
220. Rybnik	Śląskie	pow. Rybnickiego
221. Rymanów	Lwowskie (pow. Sanok)	miasta Rymanowa
222. Rypin	Warszawskie	pow. Rypińskiego
223. Rzeszów	Lwowskie	miasta Rzeszowa
224. Sambor	Lwowskie	miasta Sambora
225. Sambor	Lwowskie	pow. Samborskiego
226. Sandomierz	Kieleckie	pow. Sandomierskiego
227. Sanok	Lwowskie	miasta Sanoka
228. Sarny	Wołyńskie	pow. Sarneńskiego
229. Sądowa Wisznia	Lwowskie (pow. Mościska)	miasta Sąd. Wiszni
230. Sępolno	Pomorskie	pow. Sępoleńskiego
231. Siedlce	Lubelskie	związku międzykomunalnego w Siedlcach
232. Sieradz	Łódzkie	pow. Sieradzkiego
233. Sierpc	Warszawskie	pow. Sierpeckiego
234. Skałat	Tarnopolskie	pow. Skałackiego
235. Skierniewice	Warszawskie	pow. Skierniewickiego
236. Skoczów	Śląskie (pow. Cieszyn)	miasta Skoczowa
237. Słonim	Nowogródzkie	pow. Słonimskiego
238. Sochaczew	Warszawskie	pow. Sochaczewskiego
239. Sokal	Lwowskie	miasta Sokala
240. Sokal	Lwowskie	pow. Sokalskiego
241. Sokołów Podl.	Lubelskie	pow. Sokołowskiego
242. Sokółka	Białostockie	pow. Sokólskiego
243. Solec Kujaw.	Poznańskie (p. Bydgoszcz)	miasta Solca
244. Stanisławów	Stanisławowskie	miasta Stanisławowa
245. Stanisławów	Stanisławowskie	pow. Stanisławowskiego
246. Starogard	Pomorskie	miasta Starogardu
247. Starogard	Pomorskie	pow. Starogardzkiego
248. Stolin	Poleskie	pow. Stolińskiego
249. Stołpce	Nowogródzkie	pow. Stołpeckiego
250. Strumień	Śląskie (pow. Bielsko)	miasta Strumienia
251. Stryj	Stanisławowskie	miasta Stryja
252. Stryj	Stanisławowskie	pow. Stryjskiego
253. Strzyżów	Lwowskie (pow. Rzeszów)	miasta Strzyżowa
254. Sulejów	Łódzkie (pow. Piotrków)	miasta Sulejowa
255. Sulmierzyce	Poznańskie (pow. Ostrów)	miasta Sulmierzyc
256. Suwałki	Białostockie	pow. Suwalskiego
257. Szamotuły	Poznańskie	miasta Szamotuł
258. Szamotuły	Poznańskie	pow. Szamotulskiego
259. Szczuczyn k/Lidy	Nowogródzkie	pow. Szczuczyńskiego
260. Szubin	Poznańskie	pow. Szubińskiego
261. Śmigiel	Poznańskie (pow. Kościan)	miasta Śmigla

Siedziba Kasy	Województwo (ew. i powiat)	Nazwa Kasy (K. K. O. powiatu, miasta, zw. międzyk.)	Siedziba Kasy	Województwo (ew. i powiat)	Nazwa Kasy (K. K. O. powiatu, miasta, zw. międzyk.)
262. Śniatyń	Stanisławowskie	pow. Śniatyńskiego	296. Wejherowo	Pomorskie	miasta Wejherowa
263. Śrem	Poznańskie	miasta Śremu	297. Wejherowo	Pomorskie	pow. Morskiego
264. Śrem	Poznańskie	pow. Śremskiego	298. Węgrów	Lubelskie	pow. Węgrowskiego
265. Środa	Poznańskie	miasta Środy	299. Wieluń	Łódzkie	pow. Wieluńskiego
266. Środa	Poznańskie	pow. Średzkiego	300. Wierzbnik	Kieleckie	pow. Iłżeckiego
267. Świecie n/W.	Pomorskie	miasta Świecia	301. Wilejka	Wileńskie	pow. Wilejskiego
268. Świecie n/W.	Pomorskie	pow. Świeckiego	302. Wilno	Wileńskie	miasta Wilna
269. Święciany	Wileńskie	pow. Święciańskiego	303. Włocławek	Warszawskie	miasta Włocławka
270. Świętochłowice	Śląskie	pow. Świętochłowickiego	304. Włocławek	Warszawskie	pow. Włocławskiego
			305. Włodawa	Lubelskie	pow. Włodawskiego
271. Tarnobrzeg	Lwowskie	pow. Tarnobrzeskiego	306. Włodzimierz Woł.	Wołyńskie	pow. Włodzimierskiego
272. Tarnopol	Tarnopolskie	miasta Tarnopola			
273. Tarnopol	Tarnopolskie	pow. Tarnopolskiego	307. Włoszczowa	Kieleckie	pow. Włoszczowskiego
274. Tarnowskie Góry	Śląskie	miasta Tarnowskich Gór	308. Wodzisław	Śląskie (pow. Rybnik)	miasta Wodzisławia
275. Tarnowskie Góry	Śląskie	pow. Tarnogórskiego	309. Wolsztyn	Poznańskie	miasta Wolsztyna
			310. Wolsztyn	Poznańskie	pow. Wolsztyńskiego
276. Tarnów	Krakowskie	miasta Tarnowa	311. Wołkowysk	Białostockie	pow. Wołkowyskiego
277. Tczew	Pomorskie	miasta Tczewa	312. Wołożyn	Nowogródzkie	pow. Wołożyńskiego
278. Tczew	Pomorskie	pow. Tczewskiego	313. Września	Poznańskie	miasta Wrześni
279. Tłumacz	Stanisławowskie	pow. Tłumackiego	314. Września	Poznańskie	pow. Wrzesińskiego
280. Tomaszów Lub.	Lubelskie	pow. Tomaszowskiego	315. Wyrzysk	Poznańskie	pow. Wyrzyskiego
			316. Wysokie Mazow.	Białostockie	pow. Wysoko-Mazow.
281. Tomaszów Maz.	Łódzkie (pow. Brzeziny)	miasta Tomaszowa	317. Zaleszczyki	Tarnopolskie	pow. Zaleszczyckiego
			318. Zamość	Lubelskie	pow. Zamojskiego
282. Toruń	Pomorskie	miasta Torunia	319. Zawiercie	Kieleckie	pow. Zawierciańskiego
283. Toruń	Pomorskie	pow. Toruńskiego	320. Zbaraż	Tarnopolskie	pow. Zbaraskiego
284. Toruń	Pomorskie	Pomorska Wojewódzka K. K. O.	321. Zbąszyń	Poznańskie (p. N. Tomyśl)	miasta Zbąszynia
285. Trembowla	Tarnopolskie	pow. Trembowelskiego	322. Zborów	Tarnopolskie	pow. Zborowskiego
286. Trzemeszno	Poznańskie (pow. Mogilno)	miasta Trzemeszna	323. Zdołbunów	Wołyńskie	pow. Zdołbunowskiego
			324. Zduny	Poznańskie (p. Krotoszyn)	miasta Zdun
287. Tuchola	Pomorskie	pow. Tucholskiego			
288. Turek	Łódzkie	pow. Tureckiego	325. Złoczów	Tarnopolskie	miasta Złoczowa
289. Turka n/Stryjem	Lwowskie	pow. Turczańskiego	326. Złoczów	Tarnopolskie	pow. Złoczowskiego
290. Wadowice	Krakowskie	pow. Wadowickiego	327. Żnin	Poznańskie	pow. Żnińskiego
291. Warszawa	ul. Traugutta 5	miasta Warszawy	328. Żory	Śląskie (pow. Rybnik)	miasta Żor
292. Warszawa	ul. Zgoda 7	pow. Warszawskiego			
293. Wąbrzeźno	Pomorskie	miasta Wąbrzeźna	329. Żółkiew	Lwowskie	pow. Żółkiewskiego
294. Wąbrzeźno	Pomorskie	pow. Wąbrzeskiego	330. Żydaczów	Stanisławowskie	pow. Żydaczowskiego
295. Wągrowiec	Poznańskie	pow. Wągrowieckiego	331. Żywiec	Krakowskie	miasta Żywca

U w a g a: W spisie powyższym zachowano podział administracyjny na województwa według stanu na dzień 1 stycznia 1938 r. W sprawie zmian od dn. 1 kwietnia 1938 p. notatkę na str. 188. *(Przyp. Redakcji).*

b) Spis oddziałów, zbiornic (wpłatni) i zakładów zastawniczych K.K.O. na 1. I. 1938 r.

W ciągu roku przybyło: 13 oddziałów, 13 zbiornic (wpłatni) i 1 ekspozytura. Na dzień 1 stycznia 1938 r. czynnych było oddziałów 65, zbiornic i wpłatni 32, kantorów wymiany 6 i zakładów zast. 12.

Siedziba	Województwo	Rodzaj	Przynależność do K. K. O.
1. Barcin	Poznańskie	zbiornica	pow. Szubińskiego
2. Bełchatów	Łódzkie	oddział	pow. Piotrkowskiego
3. Bielszowice	Śląskie	wpłatnia	pow. Katowickiego
4. Bieruń Stary	Śląskie	wpłatnia	pow. Pszczyńskiego
5. Błonie	Warszawskie	oddział	pow. Błońskiego
6. Bohorodczany	Stanisławowskie	oddział	pow. Stanisławowskiego
7. Brusy	Pomorskie	oddział	pow. Chojnickiego
8. Brześć Kujawski	Warszawskie	oddział	pow. Włocławskiego
9. Brzeziny Śląskie	Śląskie	wpłatnia	pow. Świętochłowickiego
10. Brzeżany	Tarnopolskie	zakł. zast.	pow. Brzeżańskiego
11. Bydgoszcz	Poznańskie	zakł. zast.	miasta Bydgoszczy
12. Chorzów	Śląskie	oddział (Chorzów III)	miasta Chorzowa
13. Chwaszczyn	Pomorskie	wpłatnia	pow. Morskiego
14. Chylonia	Pomorskie	oddział	miasta Gdyni
15. Ciechocinek	Warszawskie	oddział	pow. Nieszawskiego w Aleksandrowie
16. Czeladź	Kieleckie	oddział	pow. Będzińskiego
17. Czersk	Pomorskie	zbiornica	pow. Chojnickiego
18. Dąbrowa Górnicza	Kieleckie	oddział	pow. Będzińskiego
19. Gdynia	Pomorskie	zbiornica: ul. Portowa	miasta Gdyni
20. Gdynia	Pomorskie	zbiornica: Hala Targowa	miasta Gdyni
21. Gdynia	Pomorskie	kantor wym. I (w porcie)	miasta Gdyni
22. Gdynia	Pomorskie	kantor wym. II (na dworcu)	miasta Gdyni
23. Gniew	Pomorskie	zbiornica	pow. Tczewskiego
24. Góra Kalwaria	Warszawskie	oddział	pow. Grójeckiego
25. Iłża	Kieleckie	oddział	pow. Iłżeckiego
26. Janowa Dolina	Wołyńskie	zbiornica	pow. Kostopolskiego
27. Janów	Śląskie	wpłatnia	pow. Katowickiego
28. Jasło	Krakowskie	zakł. zast.	miasta Jasła
29. Jastarnia	Pomorskie	wpłatnia	pow. Morskiego
30. Jeziorna	Warszawskie	oddział	pow. Warszawskiego
31. Jurata	Pomorskie	ekspozytura	pow. Morskiego
32. Kamień	Pomorskie	wpłatnia	pow. Sępoleńskiego
33. Karsin	Pomorskie	zbiornica	pow. Chojnickiego
34. Katowice	Śląskie	wpłatnia (Hala Targowa)	miasta Katowic
35. Kcynia	Poznańskie	oddział	pow. Szubińskiego
36. Kochłowice	Śląskie	wpłatnia	pow. Katowickiego
37. Kołomyja	Stanisławowskie	zakł. zast.	miasta Kołomyi
38. Konarzyny	Pomorskie	zbiornica	pow. Chojnickiego
39. Kraków	Krakowskie	oddział: Kraków — Podgórze	miasta Krakowa
40. Kraków	Krakowskie	zakł. zast.	miasta Krakowa
41. Krynica	Krakowskie	oddział	pow. Krakowskiego
42. Lipiny Śląskie	Śląskie	wpłatnia	pow. Świętochłowickiego
43. Lubawa	Pomorskie	oddział	pow. Lubawskiego w Nowym Mieście
44. Lwów	Lwowskie	oddział I: ul. Gródecka	miasta Lwowa
45. Lwów	Lwowskie	oddział II: ul. Żółkiewska	miasta Lwowa
46. Lwów	Lwowskie	zakł. zast.	miasta Lwowa
47. Łabiszyn	Poznańskie	zbiornica	pow. Szubińskiego
48. Łódź	Łódzkie	oddział: ul. Pomorska 3	miasta Łodzi
49. Łódź	Łódzkie	oddział: pl. Reymonta 1/2	miasta Łodzi
50. Mała Dąbrówka	Śląskie	wpłatnia	pow. Katowickiego
51. Międzyrzec Podl.	Lubelskie	oddział	pow. Radzyńskiego
52. Mikołów	Śląskie	oddział	pow. Pszczyńskiego
53. Milanówek	Warszawskie	oddział	pow. Błońskiego
54. Nowa Wieś	Śląskie	wpłatnia	pow. Katowickiego
55. Nowe	Pomorskie	oddział	pow. Świeckiego

Siedziba	Województwo	Rodzaj	Przynależność do K. K. O.
56. Nowy Bytom	Śląskie	wpłatnia	pow. Świętochłowickiego
57. Nowy Dwór	Warszawskie	oddział	pow. Warszawskiego
58. Nowy Sącz	Krakowskie	zakł. zast.	miasta Nowego Sącza
59. Odolanów	Poznańskie	oddział	pow. Ostrowskiego
60. Ołyka	Wołyńskie	oddział	pow. Łuckiego
61. Orłowo Morskie	Pomorskie	oddział	miasta Gdyni
62. Orzegów	Śląskie	wpłatnia	pow. Świętochłowickiego
63. Ostrowiec n. Kam.	Kieleckie	oddział	pow. Opatowskiego
64. Ostrzeszów	Poznańskie	oddział	pow. Kępińskiego
65. Ozorków	Łódzkie	oddział	pow. Łęczyckiego
66. Piaseczno	Warszawskie	oddział	pow. Warszawskiego
67. Pleszew	Poznańskie	oddział	pow. Jarocińskiego
68. Poznań	Poznańskie	oddział: ul. 27 Grudnia 19	miasta Poznania
69. Poznań	Poznańskie	oddział: ul. Focha 50	miasta Poznania
70. Poznań	Poznańskie	oddział: ul. Górna Wilda 71	miasta Poznania
71. Poznań	Poznańskie	oddział: Rzeźnia i Targowica	miasta Poznania
72. Pruszków	Warszawskie	oddział	pow. Warszawskiego
73. Przemyśl	Lwowskie	zakł. zast.	miasta Przemyśla
74. Puck	Pomorskie	oddział	pow. Morskiego w Wejherowie
75. Pyzdry	Łódzkie	oddział	pow. Konińskiego
76. Ropczyce	Krakowskie	oddział	pow. Dębickiego
77. Rożyszcze	Wołyńskie	oddział	pow. Łuckiego
78. Ruda Śląska	Śląskie	wpłatnia	pow. Świętochłowickiego
79. Rumia - Zagórze	Pomorskie	wpłatnia	pow. Morskiego
80. Siemianowice	Śląskie	wpłatnia	pow. Katowickiego
81. Sieraków	Poznańskie	zbiornica	pow. Międzychodzkiego
82. Skarżysko - Kamienna	Kieleckie	oddział	pow. Koneckiego
83. Słupca	Łódzkie	oddział	pow. Konińskiego
84. Stanisławów	Stanisławowskie	zakł. zast.	miasta Stanisławowa
85. Starachowice	Kieleckie	zbiornica	pow. Iłżeckiego
86. Strzelno	Pomorskie	oddział	pow. Mogileńskiego
87. Szczebrzeszyn	Lubelskie	oddział	pow. Zamojskiego
88. Szopienice	Śląskie	wpłatnia	pow. Katowickiego
89. Śmigiel	Poznańskie	oddział	pow. Kościańskiego
90. Tarnopol	Tarnopolskie	zakł. zast.	miasta Tarnopola
91. Tarnów	Krakowskie	zakł. zast.	miasta Tarnowa
92. Turmont	Wileńskie	kant. wym.	pow. Bracławskiego
93. Tuszyn	Łódzkie	oddział	pow. Łódzkiego
94. Uniejów	Łódzkie	oddział	pow. Tureckiego
95. Ujście	Poznańskie	zbiornica	pow. Chodzieskiego
96. Ustroń	Śląskie	oddział	miasta Cieszyna
97. Warszawa		oddział I: ul. Bielańska 8	miasta Warszawy
98. Warszawa		oddział II: Praga—Targowa 65	miasta Warszawy
99. Warszawa		oddział III: Bagatela 14	miasta Warszawy
100. Wieleń	Poznańskie	wpłatnia	pow. Czarnkowskiego
101. Wielichowo	Poznańskie	oddział	pow. Kościańskiego
102. Wieliczka	Krakowskie	oddział	pow. Krakowskiego
103. Więcbork	Pomorskie	oddział	pow. Sępoleńskiego
104. Wilno	Wileńskie	zakł. zast.	miasta Wilna
105. Witkowo	Poznańskie	oddział	pow. Gnieźnieńskiego
106. Wołomin	Warszawskie	oddział	pow. Warszawskiego
107. Wyszków	Warszawskie	oddział	pow. Pułtuskiego
108. Zakopane	Krakowskie	oddział	pow. Nowotarskiego
109. Zbąszyń	Poznańskie	kant. wym. (na Dworcu)	miasta Zbąszynia
110. Zdołbunów	Wołyńskie	kant. wym.	pow. Zdołbunowskiego
111. Zduńska Wola	Łódzkie	oddział	pow. Sieradzkiego
112. Zebrzydowice	Śląskie	oddział	miasta Cieszyna
113. Zebrzydowice	Śląskie	kant. wym.	miasta Cieszyna
114. Zgierz	Łódzkie	oddział	pow. Łódzkiego
115. Żyrardów	Warszawskie	oddział	pow. Błońskiego

Komunikaty Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie

Konkurs dla młodzieży [1]).

Zadanie konkursu.

Organizujemy konkurs dla młodzieży p. n. „Oszczędzaj — poznasz Polskę" — z atrakcyjnymi nagrodami w postaci wycieczek i bonów turystycznych.

Realnym zadaniem tego konkursu jest zwiększenie ilości książeczek K. K. O., otwieranych przez młodzież, oraz zwiększenie liczby członków S. K. O. i samych S. K. O., opartych o K. K. O.

Warunki konkursu.

1. Udział w konkursie może wziąć młodzież szkolna.

2. Po wysłuchaniu 3-ch audycji radiowych, które będą stanowiły całość pt. „Podróże Jurka" — należy napisać odpowiedź na pytanie:

„Co bym chciał(a) zobaczyć w Polsce za swoje oszczędności".

Mogą wziąć udział w konkursie i przesłać odpowiedzi na powyższe pytanie także i ci, którzy nie mają możności wysłuchania audycji radiowych, winni tylko zaznaczyć to w odpowiedzi.

3. Za najlepsze odpowiedzi zostaną przyznane *nagrody indywidualne:*

I — wycieczka w góry z tygodniowym pobytem,

II — wycieczka nad morze z tygodniowym pobytem,

III i IV — wycieczki z prowincji do Warszawy — z czterodniowym pobytem każda,

25 nagród — każda w postaci bonów turystycznych Ligi Popierania Turystyki upoważniających do bezpłatnego przejazdu 100 km,

25 nagród — każda w postaci bonów turystycznych Ligi Popierania Turystyki upoważniających do bezpłatnego przejazdu 60 km,

25 nagród — każda w postaci bonów turystycznych Ligi Popierania Turystyki upoważniających do bezpłatnego przejazdu 40 km,

oraz nagrody dla klas:

I i II wycieczki zbiorowe w góry — z tygodniowym pobytem każda,

III i IV wycieczki zbiorowe nad morze z tygodniowym pobytem każda,

V i VI wycieczki zbiorowe z prowincji do Warszawy — z czterodniowym pobytem każda,

VII nagroda w postaci bonów turystycznych — łącznie na 5000 km,

VIII nagroda w postaci bonów turystycznych — łącznie na 2500 km.

Zbiorowe nagrody otrzymają te klasy, w których w stosunku do ogólnej ilości uczniów w klasie najwięcej uczniów weźmie udział w konkursie i napisze dobre odpowiedzi.

P i e r w s z e ń s t w o w otrzymaniu nagród indywidualnych mają ci, którzy posiadają ew. otworzą sobie do dn. 9 kwietnia 1938 r. książeczki oszczędnościowe K. K. O. albo są czy zostaną do 9 kwietnia członkami szkolnej kasy oszczędności (S. K. O.) opartej o K. K. O.

P i e r w s z e ń s t w o w otrzymaniu zbiorowych nagród mają te klasy, które będą liczyły do dn. 9 kwietnia 1938 r. procentowo największą ilość członków S. K. O. opartej o K. K. O.

Wycieczki odbędą się po skończonym roku szkolnym.

Opiekę nad klasami, które pojadą na wycieczki obejmą nauczyciele.

W razie potrzeby będzie zapewniona opieka nad tymi, którzy otrzymają nagrody indywidualne w postaci wycieczek.

4. Terminy audycji konkursowych, które będą wygłoszone z rozgłośni:
warszawskiej w dn. 12, 15, 19 marca o godz. 18 m. 25
regionalnych w dn. 11, 16, 18 marca o godz. 14 m. 40

5. Odpowiedź nie może przekraczać 1 strony kartki papieru (ew. arkusza).

6. Termin nadsyłania odpowiedzi upływa z dn. 10 kwietnia 1938 r. włącznie. Pod uwagę będzie brana data stempla pocztowego.

7. Koperta powinna zawierać oprócz odpowiedzi — następujące dane:
imię i nazwisko autora, jego wiek, dokładny adres, klasę, nazwę i adres szkoły, oraz numer książeczki oszczędnościowej K. K. O., ew. wzmiankę, czy autor jest członkiem S. K. O. opartej o K. K. O., potwierdzoną przez opiekuna S. K. O.,

przy odpowiedziach zbiorowych, przesłanych w jednej kopercie, zaopatrzonej pieczęcią szkoły, oprócz danych powyższych, liczbę uczniów w klasie oraz liczbę członków S. K. O. opartej o K. K. O., potwierdzoną przez opiekuna S. K. O.

8. Koperty należy adresować: Związek Komunalnych Kas Oszczędności — Warszawa, Plac Napoleona 7, pisząc na kopercie „konkurs K. K. O.".

Koperty z odpowiedziami można również składać w miejscowej Komunalnej Kasie Oszczędności, która prześle je z kolei do Związku K. K. O. w Warszawie.

9. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone przez radio z rozgłośni:

regionalnych w dn. 20 maja 1938 r. o godz. 14 min. 40,

warszawskiej w dn. 21 maja 1938 r. o godz. 18 min. 25.

---

[1]) Okólnik poniższy podajemy z opuszczeniem szczegółów drugorzędnych *(Przyp. Redakcji).*

Technika konkursu i świadczenia Kas.

Konkurs jest ogłaszany przez radio oraz za pomocą plakatów i ulotek dla nauczycielstwa.

Do rozprowadzenia plakatów i ulotek do *wszystkich szkół* oraz do pozostałych świadczeń zobowiązaliśmy się w porozumieniu z pozostałymi Związkami K. K. O. w imieniu wszystkich Komunalnych Kas Oszczędności w Polsce. Prosimy zatem o rozesłanie plakatów i ulotek wraz z listami do szkół na terenie działalności Kasy (miasta czy powiatu) i to zarówno tych, w których są S. K. O., oparte o K. K. O., jak i do pozostałych. O dalszych świadczeniach będziemy przypominali Kasom w miarę potrzeby w drodze okólników.

Plakaty i ulotki konkursowe wraz z listami poleciliśmy wysyłać Samorządowemu Instytutowi Wydawniczemu w Warszawie na podstawie zgłoszeń, skierowanych przez poszczególne Kasy do n/Związku. Koszt plakatów, ulotek i listów konkursowych obciąży Kasy.

Kasy, które dotychczas nie zgłosiły potrzebnej im dla obsłużenia terenu liczby plakatów i ulotek do szkół, prosimy *o niezwłoczne* nadsyłanie do Związku zapotrzebowań z jednoczesnym podaniem statystyki szkół, która nam będzie potrzebna do dalszych prac (patrz nasz okólnik Nr 4 z dn. 26 stycznia 1938 r.).

Plakaty i ulotki winny być rozesłane do szkół najdalej do dnia 10 marca rb. z uwagi na to, że pierwsza audycja konkursowa zostanie nadana 11 marca rb. O rozesłaniu listów z plakatami i ulotkami prosimy nas niezwłocznie zawiadomić.

PREZES ZWIĄZKU:
(—) Chudzyński
DYREKTOR ZWIĄZKU:
(—) K. Kohlmann

Kronika ustawodawcza i sądowa

ORZECZNICTWO SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE

Wykupienie wekslu „emendi causa".

Skutkiem wykupienia wekslu przez żyranta nie gaśnie roszczenie regresowe wykupującego wobec żyrantów poprzednich, jeżeli wykupienie nastąpiło nie celem zapłaty (solvendi causa), lecz celem kupna roszczeń wekslowych posiadacza wekslu (emendi causa). W wypadku takim nie następuje wobec § 425 ust. 2 k. c. żadna konfuzja. Nie istnieją również mocą ustawy roszczenia wyrównawcze z § 426 k. c. *).

Stan faktyczny sprawy przedstawiał się następująco: Bank Zachodni w P. był właścicielem trzech zaprotestowanych weksli na zł 50.000,— wystawionych przez Antoniego P., akceptowanych przez Halinę H., żyrowanych przez Antoniego P. i przez firmę Zjednoczone Cukrownie W. Z. Na podstawie tych weksli uzyskał Bank Zachodni przeciwko Helenie H. i Antoniemu P. wyrok zasądzający sumy wekslowe, świadczenia uboczne i koszta. Firma Zjednoczone Cukrownie W. Z. zapłaciła Bankowi Zachodniemu te pretensje wzamian za ich cesje, spowodowała przepisanie na wyroku klauzuli egzekucyjnej na swoją rzecz i wszczęła egzekucję przeciwko Antoniemu P.

Antoni P. wystąpił o uznanie za niedopuszczalną egzekucję prowadzoną na podstawie tej klauzuli, wychodząc z założenia, że wskutek zapłaty firmy Zjednoczone Cukrownie W. Z. wygasło roszczenie Banku Zachodniego, niedopuszczalne więc było udzielenie pozwanej firmie klauzuli egzekucyjnej. Pozwana firma twierdziła, że pretensji nie zapłaciła, lecz odkupiła ją od Banku.

Sąd Okręgowy skargę Antoniego P. oddalił, podobnie Sąd Apelacyjny nie uwzględniła odwołania powoda. Sąd Apelacyjny ustalił, że po zapadnięciu wyroku udzielił Bank Zachodni powodowi zwłoki, uzależnionej od dostarczenia weksli prolongacyjnych, że powód tych weksli nie dostarczył, natomiast pozwana firma wręczyła Bankowi nowe weksle podpisane przez Halinę H. i siebie, które Bank przyjął jako upłynniające, zatrzymując weksle wyskarżone aż do czasu wykupienia nowych. Wobec niewykupienia tych nowych weksli przez Halinę H. pozwana firma wykupiła z rąk Banku pretensję z wyroku i Bank wydał jej wówczas weksle nowe i stare oraz uzyskany wyrok wraz z cesją.

Sąd Najwyższy skargę powoda oddalił, utrzymując w mocy wyrok Sądu Apelacyjnego.

Nie podzielił Sąd Najwyższy zarzutów skarżącego, że według zapatrywania Sądu Apelacyjnego Bank Zachodni nie cedował pretensji z wekslu, gdyż ta istotnie wygasła, lecz pretensję z wyroku. Sąd Apelacyjny bowiem takiego zdania nigdzie nie wypowiedział, przeciwnie posługiwał się określeniem „pretensja z wyroku". Bezprzedmiotowe są wobec tego wywody powoda, wskazujące, że nie istnieje żadne szczególne roszczenie z wyroku i wyrok ma tylko skutek deklaratoryjny.

Według ustaleń Sądu Apelacyjnego nowe weksle miały tylko charakter upłynniający i dlatego aż do ich wykupienia zatrzymał Bank weksle stare. Prowadzi to do wniosku, że przez wręczenie nowych weksli nie nastąpiła żadna nowacja. Gdyby nowe weksle miały skutek nowacyjny, to w myśl art. 46 ust. 1 pr. weksl. i § 422 ust. 1 zd. 2 k. c. roszczenie wobec powoda byłoby wygasło, nawet mimo braku podpisu jego na nowych wekslach. Ponieważ nowe weksle zostały wręczone Bankowi jako upłynniające, a Bank stare weksle zatrzymał, nie można wyciągać wniosku, że nowe weksle były dane na umorzenie starych weksli.

Wobec tego w myśl niezaskarżonych ustaleń Sądu Apelacyjnego stan faktyczny uzasadnia materialno-prawny wniosek, że przez wręczenie nowych weksli stare zobowiązanie wekslowe nie wygasło i że zatem mogło być przedmiotem cesji.

Podobnie nie uzasadnione jest zapatrywanie powoda, że skutkiem zapłaty pozwanej firmy roszczenie wygasło i nie mogło być cedowane. Zapłata bowiem wywołuje skutek wygaśnięcia roszczenia tylko wówczas, jeżeli przewłaszczenie pieniędzy nastąpiło celem jego umorzenia. W takiej jednak zapłacie nie wyczerpuje się cel, dla którego zapłata do rąk

*) Orzeczenie niniejsze oparte jest na przepisach niemieckiego kodeksu cywilnego, obowiązującego na terenach województw zachodnich, jednakże wobec powołania się S. N. w tym orzeczeniu również na obowiązujące w całej Polsce przepisy prawa wekslowego, podajemy streszczenie tego ciekawego z punktu widzenia prawa wekslowego wyroku.

wierzyciela może nastąpić. Płacący może np. mieć wolę nabycia roszczenia w drodze kupna na własność, może udzielić wierzycielowi pożyczki z ustanowieniem na wierzytelności prawa zastawu. W takich przypadkach roszczenie nie gaśnie, lecz odpowiednio do treści czynności prawnej, dokonanej między płacącym a wierzycielem, uzasadnia zobowiązanie do rozporządzenia wierzytelnością na rzecz płacącego.

Błędne jest zapatrywanie powoda, że gdyby pozwana firma płaciła celem kupna pretensji, chodziłoby tylko o grę słów, gdyż dłużnik, który kupuje własny dług, dopełnia go, w szczególności z chwilą zejścia się roli dłużnika i wierzyciela w jednej osobie dług wygasa wskutek konfuzji. Wyrok nie dotyczył wcale długu pozwanej, a długu Haliny H. i powoda, pozwana wobec tego drogą cesji nabyć mogła tylko roszczenie wobec tych dwóch dłużników, a nie wobec siebie, brak więc jest przesłanek zejścia się roszczenia i zobowiązania w jednej osobie.

Nie bez znaczenia jest też stan faktyczny, że pozwana zapłaciła Bankowi Zachodniemu także koszta sporu przeciwko powodowi, czego by jako dłużniczka wekslowa płacąca swe zobowiązanie wekslowe czynić nie potrzebowała.

Orzeczenie Izby Cywilnej z d. 25.9.1936 (C. III. 1101/34).
Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego. Zesz. XI. z r. 1937. Nr kol. 388.

Pocztowy dowód jako dowód na piśmie.

Dowód pocztowy, stwierdzający pokwitowanie przez odbiorcę sumy pieniężnej przesłanej mu pocztą, stanowi początek dowodu na piśmie umowy pożyczki, zawartej przez odbiorcę.

Sąd Okręgowy w K. jako sąd II instancji zatwierdził wyrok I instancji, mocą którego oddalono powództwo wytoczone przez M. S. przeciwko St. C. o zł 739,64 poszukiwanych tytułem zwrotu sumy pożyczonej, wysłanej pocztą z Niemiec.

Sąd uznał, że powódka M. S. nie udowodniła swych roszczeń, gdyż dowód ze świadków nie jest dopuszczalny dla stwierdzenia faktu pożyczki, a pocztowy dowód nadania przesyłki pieniędzy nie jest początkiem dowodu na piśmie.

Skarga kasacyjna M. S. zarzuciła wyrokowi Sądu Okręgowego:

1) błędne uznanie, że umowa pożyczki nie może być stwierdzona dowodem ze świadków, chociaż pismem muszą być stwierdzone tylko odsetki od pożyczonej sumy i chociaż do umowy zawartej przez strony należy stosować prawo, obowiązujące w Niemczech, które takiego dowodu nie wymaga,

2) błędne uznanie, że powództwo nie zostało udowodnione, chociaż dowody nadania i odbioru sumy, przesłanej pocztą, stanowią początek dowodu na piśmie, oraz że mogą one być dowodem uregulowania długu przez skarżącą.

Pierwszego zarzutu Sąd Najwyższy nie podzielił. Stosownie bowiem do art. 1907 k. c. odsetki przy pożyczce powinny być stwierdzone pismem, a więc i sama pożyczka wymaga dowodu na piśmie, gdyż odsetki od pożyczonej sumy stanowią tylko jej accessorium. Poza tym w niniejszej sprawie należy, zdaniem Sądu Najwyższego, stosować prawo kraju, w którym mieszka dłużnik (St. C.).

Natomiast uznał Sąd Najwyższy drugi zarzut skarżącej za słuszny. Pocztowy bowiem dowód odbioru sumy, przesłanej pocztą, stanowi początek dowodu na piśmie umowy pożyczki, zawartej przez odbiorcę, gdyż kwituje on na nim z odbioru otrzymanej sumy, a więc pochodzi od niego. Wprawdzie mógł on tę sumę otrzymać jako zwrot długu przez tego, kto ją wysyłał, lecz początek dowodu na piśmie istnieje nawet, jeśli czyni on tylko prawdopodobnym fakt, na który powołuje się strona (§ 4 art. XIX przep. wprow. k. p. c.), a wysłanie pewnej sumy pieniężnej stwarza prawdopodobieństwo, że ją pożyczono odbiorcy.

Orzeczenie Izby Cywilnej z dn. 18.XI.1936 (C. I. 464/36).
Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego, Zesz. XI za r. 1937, Nr kol. 401.

Kronika Krajowa

Zatwierdzenie dyrektora Związku K. K. O. w Katowicach.

Minister Skarbu reskryptem z dnia 15 lutego 1938 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych zatwierdził p. Mariana Tułacza na stanowisku dyrektora Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Katowicach.

P. dyr. mgr Tułacz pełni obowiązki dyrektora tamt. Związku od chwili jego utworzenia w 1928 r.

Hojna ofiara K. K. O. m. st. Warszawy na Szkołę Pilotów im. Marszałka Śmigłego Rydza.

W siedzibie Zarządu Głównego L. O. P. P. odbyło się dnia 28 lutego rb. wręczenie przez przedstawicieli K. K. O. m. st. Warszawy dotacji w sumie *zł 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy)*, ofiarowanej przez tę instytucję na budowę Szkoły Pilotów im. Marszałka Śmigłego Rydza, fundowanej przez pracowników K. K. O. w Polsce.

W uroczystości wzięli udział: z ramienia Kasy — prezes Rady, prezydent St. Starzyński, naczelny dyrektor min. M. Dolanowski i zastępca dyrektora mgr. Wł. Starkiewicz; z ramienia Zarządu Głównego L. O. P. P.: prezes gen. L. Berbecki i członkowie — mjr. pil. Nazarkiewicz, szef Sztabu D-wa Lotnictwa oraz mjr. pil. Wojtyga; radca Ministerstwa Skarbu M. Stępniewicz; z ramienia Komitetu Zbiórki na Budowę Szkoły: prezes Fr. Świderski i członkowie prezydium: dyr. K. Kohlmann i Br. Siedlecki.

Gen. Berbecki poinformował o stanie prac związanych z budową Szkoły, prowadzonych przez L. O. P. P., podkreślając z uznaniem bardzo życzliwe i obywatelskie stanowisko organów Kasy Stołecznej, która tak poważną ofiarą wydatnie przyczynia się do przyśpieszenia tempa robót budowlanych i służy pięknym wzorem dla pozostałych K. K. O., których pracownicy własnym wysiłkiem i dużymi ofiarami dźwigają nowe trwałe ogniwo, dozbrajające Polskę.

Min. Starzyński oświadczył, iż K. K. O. miasta Warszawy oceniła wysiłki pracowników wszystkich Kas w Polsce i z zadowoleniem składa tę ofiarę, pragnąc dopomóc patriotycznej akcji pracowników.

W imieniu Komitetu Zbiórki insp. F. Świderski złożył



na ręce przedstawicieli Kasy stołecznej serdeczne podziękowanie.

Na zakończenie gen. Berbecki udzielił szeregu informacyj o samej Szkole. Będzie to największa i najnowocześniejsza ze wszystkich Szkół Lotniczych L. O. P. P. dotychczas istniejących.

Rozpoczęte prace prowadzone będą w iście rekordowym tempie, tak że otwarcie Szkoły nastąpi jeszcze latem roku bieżącego.

Walne zebranie akcjonariuszów Banku Polskiego.

Dnia 18 lutego br. odbyło się walne zebranie akcjonariuszów Banku Polskiego pod przewodnictwem prezesa Banku p. Władysława Byrki. Przy stole prezydialnym zasiadał obok prezesa naczelny dyrektor Banku p. dr Leon Barański, jak również komisarz Banku p. dyr. Wiesław Domaniewski.

Otwierając walne zebranie prezes Byrka wygłosił przemówienie poświęcone pamięci zmarłego członka rady śp. inż. Stefana Przanowskiego, którego pamięć obecni uczcili przez powstanie.

W zebraniu wzięło udział 106 akcjonariuszów reprezentujących 300.400 akcyj imiennych.

Walne zebranie zatwierdziło jednomyślnie, po krótkiej dyskusji, przedłożone mu sprawozdanie za rok 1937 wraz z bilansem oraz rachunkiem zysków i strat, jak również proponowany przez Radę podział zysków.

W przyszłym numerze podamy szczegółowe sprawozdanie z działalności Banku Polskiego, tutaj ograniczamy się do podania, że operacje swe zamknął Bank czystym zyskiem w wysokości zł 8.040 tysięcy.

Walne zebranie zatwierdziło wypłatę 8% dywidendy. Uchwalona dywidenda w wysokości 8 zł od jednej akcji 100-złotowej będzie wypłacana począwszy od dnia 19 lutego 1938 roku.

Uchwalony podział zysku przewiduje poza wypłatą dywidendy — wypłatę dla Skarbu Państwa w wysokości 20 tys. zł i przeniesienie na rok 1938 sumy zł 40.145.

Następnie dokonano wyboru 4 członków Rady i 3 zastępców oraz 5 członków Komisji Rewizyjnej i 3 zastępców. Do Rady zostali ponownie wybrani p.p. A. Falter, M. Rapacki, M. Chłapowski, a na miejsce śp. Przanowskiego p. H. Steinhagen. Do Komisji Rewizyjnej weszli z wyboru p.p. Wł. Heinrich, J. Kucharzewski, A. Olszewski, Wł. Seydlitz i L. Skulski.

Przeszło 1.000 nowych spółdzielni powstało w 1937 r.

Według danych Państwowej Rady Spółdzielczej, w roku 1937 powstało 1031 nowych spółdzielni różnego typu.

Na tę ilość złożyło się: 331 spółdzielni konsumentów, 122 spółdzielnie oszczędnościowo - pożyczkowe (w czym 66 spółdzielni kredytowych rolniczych), 461 spółdzielni rolników (w tym 342 spółdzielnie rolniczo - handlowe i rolniczo - spożywcze), 37 spółdzielni rzemieślników, 71 spółdzielni robotników i chałupników oraz 9 spółdzielni przedsiębiorców.

Projekt ustawy w sprawie kredytu rejestrowego dla rzemiosła — w opinii samorządu gosp.

Jak podaje Codz. Gazeta Handlowa (Nr 44 z 24.II.38), w Min. Przemysłu i Handlu opracowany został projekt ustawy o rejestrowym prawie zastawu na maszynach, silnikach i pędniach zakładów rzemieślniczych. Projekt ten został przysłany do zaopiniowania Związkowi Izb Przemysłowo - Handlowych.

Związek Izb — wg cytowanego pisma — uważa, że w pierwszym rzędzie należało by ustalić, czy ze względu na przedmiot zastawu, którym są narzędzia pracy, kredyt taki jest pożądany i czy projektowana ustawa, zawierająca dalszy wyłom od zasady prawa cywilnego, uzasadniona jest istotnym interesem sfer rzemieślniczych oraz zdoła oddać poważniejsze usługi tym sferom, nie stwarzając dla nich trudności na innych odcinkach.

Związkowi wydaje się, iż narzędzia pracy w istocie swej nie nadają się do zabezpieczenia kredytu długoterminowego na wzór kredytu hipotecznego. Mogą one być uważane najwyżej jako zabezpieczenia kredytu kilkuletniego. Wbrew uzasadnieniu zatem projekt nie dotyczy zupełnie kredytu długoterminowego, zaś z konstrukcji projektu nie wynika także, aby dotyczył od kredytu inwestycyjnego, jak to jest podane w uzasadnieniu.

Źródła kredytowe, które mogłyby wchodzić w grę pod kątem widzenia projektu, mogą pochodzić bądź ze strony przemysłu, będącego dostawcą maszyn i urządzeń zakładów rzemieślniczych, bądź ze strony instytucji kredytu zorganizowanego, bądź też ze strony prywatnych dyskonterów.

Co się tyczy pierwszego przypadku kredytowania przez przemysł inwestycyj rzemieślniczych, to wydaje się, iż na tle przepisów kodeksu handlowego projektowana forma jest zbędna. Jeżeli chodzi o drugi przypadek finansowania instytucyj rzemieślniczych przez instytucje kredytu zorganizowanego, to zdaniem Związku Izb przypuszczać należy, iż banki prywatne nie zainteresują się szerzej tymi kredytami ze względu li tylko na wprowadzenie zastawu rejestrowego, co potwierdza 6-letnie doświadczenie instytucji rejestrowego zastawu na drzewie.

Pozostawałaby zatem możliwość rozprowadzenia tą drogą kredytów publicznych przeznaczonych dla rzemiosła. Tu jednak wydaje się, iż projektowana forma powodowałaby dalsze podrożenie kredytu przez doliczanie kosztów rejestracji, kosztów poświadczenia odpisu, a przede wszystkim kosztów opisu i oszacowania przedmiotu zastawu.

Możność zaciągania przez rzemieślników kredytu od prywatnych dyskonterów pod zastaw ich narzędzi pracy wydaje się, zdaniem Związku Izb, dla rzemiosła nader niebezpieczna. Mżność zaciągania tego rodzaju kredytów mogłaby skłonić rzemiosło do zadłużania się ponad jego możliwości finansowe, co doprowadziłoby w konsekwencji do stosowania niezmiernie ostrych rygorów, idących w kierunku wywłaszczenia dłużnika z jego narzędzi pracy.

Wysuwając zastrzeżenia co do projektu Związek Izb podkreślił, że zarówno sama instytucja zastawu rejestrowego na narzędziach pracy, jak i w szczególności, przewidziane w projekcie jej ujęcie, nasuwa szereg poważnych wątpliwości, które pod kątem widzenia przede wszystkim samego zainteresowanego rzemiosła winny być rozstrzygnięte. Nie zgłaszając w zasadzie sprzeciwu przeciwko temu projektowi Związek wyraził pogląd, że projekt winien być poddany rewizji.

Zmiana granic województw.

W dniu 1 kwietnia br. wchodzi w życie zmiana granic województw pomorskiego, poznańskiego, łódzkiego i warszawskiego postanowiona ustawą z dn. 12 czerwca 1937 r.

Na mocy tej ustawy województwo łódzkie traci na rzecz wojew. poznańskiego powiaty: kaliski, kolski, koniński i turecki. Województwo warszawskie traci na rzecz województwa poznańskiego powiaty: lipnowski, nieszawski, rypiński i włocławski, a zyskuje z obszaru woj. pomorskiego powiat działdowski. Poza tym ustawa powyższa zmienia granicę wojew. poznańskiego, z obszaru którego włącza się na rzecz woj. pomorskiego powiaty: bydgoski, bydgoski miejski, inowrocławski, inowrocławski miejski, szubiński, wyrzyski oraz gminy Chełmce, Kruszwica wieś i Kruszwica miasto pow. mogileńskiego.

W dniu 23 lutego br. Rada Ministrów uchwaliła nowy projekt ustawy o zmianie granic województw.

Projekt przewiduje włączenie do obszaru województwa łódzkiego: a) z woj. warszawskiego powiatów: kutnowskiego, łowickiego, skierniewickiego i rawskiego, oraz b) z woj. kieleckiego powiatów: opoczyńskiego oraz koneckiego z wyjątkiem gmin miejskich Skarzysko - Kamienna i Szydłowiec oraz gmin wiejskich Bliżyn i Szydłowiec.

Projekt powiększa tak okrojone woj. warszawskie o następujące obszary: a) z woj. białostockiego powiaty: ostrołęcki, ostrowski i łomżyński, oraz b) z woj. lubelskiego powiaty: sokołowski, węgrowski i garwoliński, a nadto gminę Irena z pow. puławskiego.

Projektowana ustawa stanowi dalszy etap realizacji nowego podziału administracyjnego Polski.

Lista papierów zastrzeżonych.

I.

Urząd Długów Państwa pismem z dn. 18 lutego 1938 r. (Nr 4232/II/531 U. T./38) zawiadamia, że Sąd Okręgowy Wydział V w Warszawie wzbronił wszelkich wypłat i dokonywania jakichkolwiek tranzakcji następującymi obligacjami: 5% państwowej pożyczki konwersyjnej z 1924 r.

1) postanowieniem z dnia 24.XI.1937 r. nr V. Co. 1182/37
obligacjami: nr nr 4075502—504 wart. im. po 500 zł
4075506—512 wart. im. po 500 zł
4075514—516 wart. im. po 500 zł
4075521 wart. im. 500 zł

2) postanowieniem z dnia 11.VI.1937 r. nr V. CO. 503/37
obligacjami: nr nr 4336365 wart. im. 1.000 zł
4322848 wart. im. 500 zł
i świadectwami ułamkowymi tej pożyczki:
nr nr 468621—622 wart. im. po 3 zł
681770 wart. im. 1 zł

Nadto wymieniony Sąd uchylił zakaz wypłat odnośnie następujących obligacji tejże pożyczki:

1) postanowieniem z dnia 14 — 18 stycznia 1938 r. nr V. Z. 1880/30
odnośnie obligacji: nr nr 4250689—690 wart. im. po 2.000 zł
4251922 wart. im. 2.000 zł
4252383 wart. im. 2.000 zł
4245260 wart. im. 1.000 zł
4237367 wart. im. 100 zł
3395154 wart. im. 50 zł

2) postanowieniem z dnia 17.VII.1936 r. nr V. Co. 1117/34
odnośnie obligacji: nr nr 3242882 wart. im. 50 zł
3242886 wart. im. 50 zł

3) postanowieniem z dnia 17.XI.1937 r. nr V. Co. 1445/33
odnośnie obligacji: nr nr 531224—225 wart. im. po 50 zł
531239 wart. im. 50 zł
531242—243 wart. im. po 50 zł

4) postanowieniem z dnia 17.XI.1937 r. nr V. Co.857/33
odnośnie obligacji: nr 4313353 wart. im. 1.000 zł

oraz unieważnił następujące obligacje wymienionej pożyczki:

1) postanowieniem z dnia 7.I.1938 r. nr V. Z. 1363/32
obligacje: nr nr 2214206—267 wart. im. po 10 zł

2) postanowieniem z dnia 7.I.1938 r. nr V. Z. 1157/32
obligacje: nr nr 324087 wart. im. 50 zł
343235 wart. im. 50 zł
3) postanowieniem z dnia 18.XII.1937 r. nr V. Co. 888/34
obligację: nr 4250528 wart. im. 2.000 zł

II.

Urząd Długów Państwa pismem z dn. 26 lutego 1938 (Nr 4569/II/38) zawiadamia, że Sąd Grodzki w Tomaszawie Lubelskim pismem z dnia 3.II.1928 roku nr Ko. 291/37 zastrzegł na rzecz dr Janusza Petera zamieszkałego w Tomaszowie Lubelskim wypłatę ewentualnej premii, wylosowanej do obligacji 3% premiowej pożyczki inwestycyjnej emisji I serii 11134 nr 40.

Wobec powyższego w razie zgłoszenia omawianej obligacji Urząd prosi o wylegitymowanie okaziciela, spisanie protokołu i przesłanie tej obligacji do Urzędu wraz z protokołem.

Wiadomości zagraniczne

Doradcy dla spraw propagandy oszczędności w Szwecji.

Centralny związek szwedzkich kas oszczędności wysunął ciekawy projekt ustanowienia doradców w dziedzinie propagandy przy kasach oszczędności.

Geneza tego projektu jest następująca. Inspektorat kas oszczędności zwrócił uwagę na trudności, na jakie napotykają drobne kasy przy wykonywaniu zaleceń porewizyjnych, przeważnie wskutek braku odpowiednich sił fachowych w tych małych instytucjach. Celem zaradzenia temu, inspektorat zaproponował, aby przy poszczególnych związkach regionalnych ustanowić na wzór Finlandii fachowych doradców, którzy by na miejscu udzielali kasom wskazówek i pomocy.

Związek centralny kas po rozważeniu sprawy doszedł do przekonania, że ustanowienie takich doradców było by bardzo pożyteczne również z innych względów. Mianowicie chodziło by tu o instruowanie kas w dziedzinie propagandy, a zwłaszcza w zakresie prowadzenia klubów oszczędnościowych wśród młodzieży. Dlatego centralny związek kas zalecił związkom regionalnym, aby poparły myśl tworzenia przy poszczególnych kasach lub też dla kilku kas na ich terenie sekcji propagandowych. Głównym zadaniem tych sekcyj było by pomagać kasom pod kierunkiem fachowych doradców przy organizowaniu i prowadzeniu oszczędności wśród młodzieży.

Tydzień oszczędności w Turcji.

Zwyczajem dorocznym obchodzono w Turcji w dniach 12 — 19 grudnia r. ub. „Tydzień propagandy oszczędności i wyrobów krajowych", organizowany przez Towarzystwo ekonomiczne i oszczędnościowe.

Uroczystości zagaił premier turecki p. Celal Bayar przemówieniem o sytuacji gospodarczej kraju i znaczeniu oszczędności.

Przez cały czas „Tygodnia" ministrowie i wybitne osobistośc na polu życia gospodarczego i politycznego wygłaszali odczyty na zebraniach wieczornych.

W uroczystościach żywy udział brały szkoły powszechne i średnie, m. in. przez urządzanie przedstawień teatralnych, na których odgrywano specjalne sztuki poświęcone wychowaniu w duchu oszczędności.

Przegląd prasy

O udostępnienie samorządom kredytu.

Pod powyższym tytułem ukazał się w Nr 9 „*Samorządu*" artykuł, w którym autor podpisany inicjałami W. T., zastanawia się nad problemem, w jaki sposób zapewnić samorządom możność zaciągania kredytów niezbędnych na różne inwestycje, bez załamania ich budżetów, które musiałyby ponosić wzrastający stale ciężar obsługi długów i konserwacji wybudowanych inwestycyj.

Autor ustala coroczne zapotrzebowanie na kredyt ze strony samorządów na ok. 100 milionów złotych. Roczna obsługa tych kredytów wynosiłaby ok. 6 — 7 miln. złotych, wzrost zaś wydatków na konserwację co najmniej 8 — 10 milionów zł, przy założeniu, że uwzględnia tu się tylko inwestycje, które bezpośrednio się nie rentują. Otóż

„Dodając do siebie kwotę przypadającą na obsługę długów... oraz kwotę z tytułu zwiększonych wydatków na konserwację..., otrzymamy sumę około 14 — 17 milionów złotych, o którą powiększać się będą corocznie wydatki w związku z budową, nawet w obecnym tylko tempie, inwestycji bezpośrednio nierentujących się. Wobec tego, że zahamowanie, a nawet ograniczenie inwestycji komunalnych jest bezsprzecznie niewskazane, a w obecnych warunkach nawet niemożliwe, wydatki te wzrastać będą: po 2 latach do 34, po 3 do 51, po 4 do 68 milionów złotych itd., proporcjonalnie do okresu inwestowania i do sumy wydatkowanej na inwestycje.

Niewątpliwie, rosnących w tym stosunku wydatków budżety związków samorządowych nie są w stanie wytrzymać i przy wszelkich projektach poprawy finansów komunalnych należałoby stale pamiętać o konieczności rozwiązania tego zagadnienia".

A nie należy przecież zapominać, że budżety związków samorządowych obciążone są jeszcze obsługą długów krótkoterminowych, wynikających stąd, że okres największego nasilenia robót inwestycyjnych w miesiącach letnich — zbiega się z najmniejszymi w tym czasie dochodami samorządów, co zmusza związki samorządowe do wydatnego korzystania z kredytów krótkoterminowych. Autor przyjmuje, że suma tych kredytów zaciąganych i spłacanych okresowo co roku wynosi ok. 150 — 200 miln. zł. Przyjmując oprocentowanie ich na 8% w stos. rocznym, a okres korzystania z tych kredytów na 6 — 9 miesięcy, otrzymamy obciążenie z tego tytułu na 10 miln. złotych rocznie.

Autor dochodzi do wniosku, że gospodarka samorządów nie może wytrzymać normalnego (w znaczeniu obecnych warunków) oprocentowania kredytów i dlatego należy znaleźć środki, które pozwoliłyby uniknąć w przyszłości naruszenia równowagi budżetów samorządów.

Wyjście widzi autor w utworzeniu specjalnego funduszu

lub zreorganizowaniu któregoś z już istniejących, z następującymi zadaniami:

„a) pokrywanie w części lub nawet w całości oprocentowania pożyczek krótko i długoterminowych,

b) pokrywanie strat na kursie, jakie ponoszą związki samorządowe przy zaciąganiu pożyczek w obligacjach wzgl. w listach zastawnych,

c) przyjmowanie poręki za terminowy zwrot zaciągniętych przez związki samorządowe kredytów, co pozwoliłoby z pewnością na uzyskiwanie od wierzycieli samorządów znacznie dogodniejszych warunków spłaty.

... Powstanie i działanie tego funduszu — kończy swe wywody autor — nie musiałoby być połączone z tworzeniem dla niego nowych źródeł dochodu, gdyż wystarczyłoby przesunięcie na ten właśnie cel odpowiednich środków już istniejących, a przeznaczanych obecnie na akcję kredytową i zapomogową. Chodziło by więc w danym wypadku tylko o odmienne niż dotychczas zadysponowanie posiadanymi już funduszami“.

Streściliśmy dość obszernie rozumowanie i wnioski p. W. T., gdyż stanowią — naszym zdaniem — bardzo ciekawą i godną rozważenia koncepcję rozwiązania zagadnienia kredytu dla samorządu. Powstaje tylko pytanie, czy środki już istniejące, o których autor wspomina, są na tyle duże, aby mogły spełnić postawione przed nimi zadanie i to w rozmiarach zapotrzebowania samorządów na kredyt. A po wtóre, nie mniej ważna wyłania się kwestia, skąd samorządy mają zdobyć potrzebne im w takiej wysokości kredyty.

B. O.

NADESŁANE

„Gazeta Bankowa“ Nr 3 — 4 zawiera artykuły: Prof. G. Cassel — „Pod znakiem grożącej depresji“; dr R. Koranyi — „Depozyta zagraniczne“; H. Fisch — „Odsetki w prawie polskim“; prof. Wł. Rosenberg — „Zagadnienie bankowe a ożywienie życia gospodarczego w Jugosławii“; S. Ołowiński — „Zaświadczenia walutowe“; A. Rolnicki — „Węgierski Bank Narodowy w roku 1937“; „Otwarcie Rady Gospodarczej Małopolski Wschodniej“. Przegląd wydawnictw, Ustawodawstwo gospodarcze, Skarbowość, Pieniądz i kredyt, Kronika zagraniczna, Przemysł, rolnictwo i handel.

STATYSTYKA

Stan wkładów w kasach oszczędności na dzień 31. I. 1938 r. według danych G. U. S.

Tysiące złotych.

Rodzaje kas oszczędności Województwa	Liczba kas 31.XII.37	OGÓŁEM			Wkłady na książeczkach oszczędnościowych *a*			Wkłady na rachunkach czekowych *b*, bieżących i otwartego kredytu		
		30.XI	31.XII	31.I	30.XI	31.XII	31.I	30.XI	31 XII	31.I
P. K. O.	**1**	**992 992**	**1 037 345**	**1 034 024**	**751 620**	**781 779**	**797 268**	**241 372**	**255 566**	**236 756**
Komunalne Kasy Oszczędności *c*	**355**	**773 724**	**794 099**	**816 043**	**678 395**	**699 255**	**716 206**	**95 329**	**94 844**	**99 837**
Miejskie	123	506 809	519 642	531 335	442 163	455 729	466 132	64 646	63 913	65 203
Powiatowe	227	262 103	269 701	279 588	233 059	240 103	246 621	29 034	29 598	32 967
Związków międzykomunalnych	4	2 757	2 837	2 939	2 368	2 513	2 522	389	324	417
Wojewódzka	1	2 055	1 919	2 181	795	910	931	1 260	1 009	1 250
M. st. Warszawa	1	142 824	145 740	147 498	103 246	106 657	109 352	39 578	39 083	38 146
Warszawa	24	44 651	45 494	47 027	38 671	39 983	40 943	5 980	5 511	6 084
Łódź	17	20 512	21 507	22 022	16 028	16 596	16 843	4 484	4 911	5 179
Kielce	18	18 533	18 686	19 762	15 245	15 681	16 163	3 288	3 005	3 599
Lublin	19	10 258	10 813	11 417	8 759	9 224	9 564	1 499	1 589	1 853
Białystok	13	6 527	7 091	7 415	5 329	5 586	5 834	1 198	1 505	1 581
Wilno	8	7 652	8 220	8 989	7 001	7 313	7 477	651	907	1 512
Nowogródek	8	2 205	2 478	2 615	1 773	1 901	1 899	432	577	716
Polesie	9	2 668	2 622	2 766	1 984	1 942	2 028	684	680	738
Wołyń	13	5 284	5 568	5 791	3 923	4 181	4 255	1 361	1 387	1 536
Poznań	73	112 312	115 322	117 456	104 348	107 293	109 036	7 964	8 029	8 420
Pomorze	40	38 691	39 883	40 352	31 643	32 659	33 085	7 048	7 214	7 267
Śląsk	18	136 698	138 447	146 175	128 584	130 552	137 422	8 104	7 895	8 753
Kraków	22	122 122	126 482	129 313	117 583	122 169	123 795	4 539	4 313	5 518
Lwów	37	85 119	87 650	88 966	77 325	80 171	80 916	7 794	7 479	8 050
Stanisławów	17	10 911	11 092	11 327	10 547	10 738	10 910	364	354	417
Tarnopol	18	6 767	7 004	7 152	6 406	6 599	6 684	361	405	468
Inne kasy *d*	**2**	**34 675**	**35 217**	**35 503**	**34 359**	**34 900**	**35 145**	**316**	**317**	**358**

a Bez sum, figurujących na książeczkach oszczędnościowych, wystawionych przez K. K. O. przed wejściem w życie Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.X 1934 r. o K. K. O., na rzecz państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych instytucji finansowych i ubezpieczeń społecznych z tytułu udzielonych kasom przez te instytucje kredytów. *b* R-ki czekowe w P. K. O. *c* Wobec nienadesłania sprawozdań wzięto sumy z miesięcy poprzednich: w styczniu dla 7 kas. *d* W grudniu 1937 r. zlikwidowana została K. K. O. m. Druskienik oraz K. K. O. pow. Radzymińskiego w Wołominie, Aktywa i pasywa K. K. O. pow. Radzymińskiego przyjęte zostały przez K. K. O. pow. Warszawskiego. *e* Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie i Ukraińska Szczadnycia w Przemyślu.

Źródło: Sprawozdania miesięczne kas.

Ogłoszenia urzędowe

Sąd Okręgowy w Kielcach dnia 21 lutego 1938 r. przy firmie RHA 8524 wpisano:

Komunalna Kasa Oszczędności pow. Pińczowskiego w Pińczowie. Siedziba w Pińczowie. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: wykonywanie czynności bankowych, wymienionych w art. 23 rozp. Prez. R. P. z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. Nr 95, poz. 860). Kapitał zakładowy wynosi 50.000 złotych. Dyrekcję stanowią: p. o. dyrektora zarządzającego — wicedyrektor Antoni Dobrowolski i członek Zarządu — Stanisław Kotaś. Zobowiązania, czeki i inne dyspozycje pieniężne muszą być podpisywane przez dwóch członków Dyrekcji. Ogłoszenia Kasy umieszczane będą w czasopiśmie „Oszczędność“ w Warszawie. Statut Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Pińczowskiego w Pińczowie zatwierdzony został przez Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie w dniu 1 grudnia 1937 roku.

Sąd Okręgowy w Kielcach dnia 21 lutego 1938 r. przy firmie RHA 8525 wpisano:

Komunalna Kasa Oszczędności pow. Włoszczowskiego we Włoszczowie. Terytorialny zakres działalności Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędności, obszar Włoszczowskiego Powiatowego Związku Samorządowego. Siedzibą Kasy jest miasto Włoszczowa. Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwienie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym. Komunalna Kasa Oszczędności pow. Włoszczowskiego istnieje pod powyższą nazwą od 1929 roku. Kapitał zakładowy wynosi 50.000 złotych. Dyrekcję stanowią: Stefan Długosz — dyrektor zarządzający, Tadeusz Barański — zastępca dyrektora, Leon Staroszczyk członek dyrekcji. Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa upoważniające do takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji. Koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach określonych w § 21 ustępie 3 statutu Kasy. Dyrektor zarządzający reprezentuje Kasę wobec wszystkich władz, urzędów, instytucyj i osób. Zastępca dyrektora zarządzającego wstępuje we wszystkie prawa, i obowiązki dyrektora zarządzającego w razie jego nieobecności bądź w sprawach, zleconych przez dyrektora zarządzającego. Statut uchwalony dnia 9.VI.1937 r. Pisma do ogłoszeń Kasy: Dziennik Wojewódzki w Kielcach oraz organ Związku Kas Oszczędności czasopismo „Oszczędność“.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BARANOWICKIEGO W BARANOWICZACH,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Baranowiczach w dniu 16 września 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 24 listopada 1937 r. Nr 47/S/37, w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860), oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Baranowickiego w Baranowiczach, założona przez Baranowicki Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1927, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego, pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Nowogródzkiego w dniu 1 września 1928 r. L. Dz. S. M. 113527, a opublikowanego w Nowogródzkim Dzienniku Wojewódzkim z roku 1928 Nr 13, poz. 207.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu baranowickiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Baranowicze.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa nowogródzkiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa Kasa używać będzie pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Baranowicki Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000,— zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Baranowickiego Powiatowego Związku Samorządowego w Baranowiczach.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14 ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i ośmiu członków wybieranych na lat 3 przez Baranowicką Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady Kasy, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20 ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz jeden członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24 ust. 1 i 2.

Baranowicki Powiatowy Związek Samorządowy w Baranowiczach sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z dwóch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Baranowickiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia władzy nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem władzy nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Baranowickiego Powiatowego Związku Samorządwego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BŁOŃSKIEGO W GRODZISKU - MAZOWIECKIM,

uchwalonego przez Błońską Radę Powiatową w Grodzisku Mazowieckim w dniu 25 czerwca 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 1 grudnia 1937 r. Nr 61/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Błońskiego w Grodzisku - Mazowieckim, założona pod powyższą firmą przez Błoński Powiatowy Związek Samorządowy w Grodzisku Mazowieckim w roku 1928, działająca do dnia wejścia w życie niniejszego statutu na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Warszawskiego w dniu 21 czerwca 1928 r. Z. S. M. 2347, a opublikowanego w Warszawskim Dzienniku Wojewódzkim Nr 11 z dnia 31 października 1928 r.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu błońskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Grodzisk Mazowiecki.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa warszawskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa Kasa używać będzie pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji i handlu przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Błoński Powiatowy Związek Samorządowy w Grodzisku - Mazowieckim, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność w charakterze poręczyciela, za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 88.000,— zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Błońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Grodzisku-Mazowieckim.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Błońską Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady Błońska Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Błoński Powiatowy Związek Samorządowy w Grodzisku - Mazowieckim sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegielnym, składającym się z trzech członków oraz z dwóch zastępców, wybieranych przez Błońską Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Błońskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie—w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej.

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu:

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo

prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Błońskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU CIECHANOWSKIEGO W CIECHANOWIE,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Ciechanowie w dniu 25 czerwca 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 31 grudnia 1937 r. Nr 97/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1 ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Ciechanowskiego w Ciechanowie, założona pod powyższą firmą przez Ciechanowski Powiatowy Związek Samorządowy w 1928 roku, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą, na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Warszawskiego dnia 13 stycznia 1929 r., a opulikowanego w Warszawskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 30 kwietnia 1929 r. Nr 4, poz. 129.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu ciechanowskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Ciechanów.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb Ciechanowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Ciechanowskiego Powiatowego Związku Samorządowego, Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposobie zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Ciechanowski Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Ciechanowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14 ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i 8 członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20 ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z czterech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz dwóch członków Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członków Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24 ust. 1 i 2.

Ciechanowski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z dwóch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Ciechanowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielonych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościwych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytu w rachunkach bieżących zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy

przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Komunalnych Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Ciechanowskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU DROHICKIEGO W DROHICZYNIE POLESKIM,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Drohiczynie Poleskim w dniu 29 lipca 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 17 listopada 1937 r. Nr 31/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności, Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Drohickiego w Drohiczynie Poleskim, założona przez Drohicki Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1928, a działająca do dnia wejścia w życie niniejszego statutu pod nazwą: „Powiatowa Komunalna Kasa Oszczędności w Drohiczynie Polskiem“ na zasadzie statutu, zatwierdzonego przez Wojewodę Poleskiego dnia 1 sierpnia 1928 r. za Nr III. S. F. 14/18, a opublikowanego w Poleskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 5 lutego 1929 r.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Drohickiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest Drohiczyn Poleski.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa poleskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Drohicki Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 75.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Drohickiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na 3 lata przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady — Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz jeden członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis Dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Drohicki Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Drohickiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie—w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne

z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej.

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Drohickiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minist r Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku wydanym w porozumieniu i Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KRASNOSTAWSKIEGO W KRASNYMSTAWIE,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Krasnymstawie w dniu 28 czerwca 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 8 listopada 1937 r. Nr 11/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Krasnostawskiego w Krasnymstawie zało-

żona pod firmą Kasa Oszczędności Powiatu Krasnostawskiego w roku 1925, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod nazwą Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Krasnostawskiego na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Lubelskiego dnia 16 listopada 1928 r. za L. 6863/Sm, a opublikowanego w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 22 marca 1929 r.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu krasnostawskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Krasnystaw.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb Powiatowego Związku Samorządowego w Krasnymstawie.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Powiatowy Związek Samorządowy w Krasnymstawie jako Związek założycielski Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 100.000,— zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Powiatowego Związku Samorządowego w Krasnymstawie.

B.

ORGANA KASY I ICH KOMPETENCJE.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz jeden członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Powiatowy Związek Samorządowy w Krasnymstawie sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Powiatowego Związku Samorządowego w Krasnymstawie.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie—w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej.

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu:

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Powiatowego Związku Samorządowego w Krasnymstawie i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU OPATOWSKIEGO W OPATOWIE,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Opatowie w dniu 7 grudnia 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komulnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 27 grudnia 1937 r. Nr 92/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1 ust. 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Opatowskiego w Opatowie, założona pod powyższą firmą przez Opatowski Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1927, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Kieleckiego dn. 27.III.1929 r. za L. Sm. 1961/2, a opublikowanego w Kieleckim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 22.V.1929 r. Nr 20 str. 234.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu opatowskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest m. Opatów.

§ 6.

Kasa używa pieczęci walnej, zawierającej herb województwa kieleckiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa kieleckiego Kasa używać będzie pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Opatowski Powiatowy Związek Samorządowy jako związek założycielski ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 60.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Wydziału Powiatowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,
2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,
3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14 ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i ośmiu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20 ustępy: 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz jeden członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 1 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24, ust. 1 i 2.

Opatowski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składający się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Opatowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i na rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia władzy nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem władzy nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Opatowskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71, ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarz dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA SULEJOWA W SULEJOWIE,

uchwalonego przez Radę Miejską miasta Sulejowa w dniu 24 lipca 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 11 grudnia 1937 r. Nr 75/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1. rozporządzenia

Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności miasta Sulejowa w Sulejowie założona pod powyższą firmą przez gminę miasta Sulejowa w roku 1929, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Łódzkiego dnia 25 marca 1929 r. za L. III. 1626, a opublikowanego w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 15 maja 1929 r. Nr 11 str. 380.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar gminy miasta Sulejowa oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Sulejów.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb miasta Sulejowa.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Gmina miasta Sulejowa, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszystkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 30.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym gminy miasta Sulejowa.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:
1) Rada Kasy jako organ stanowiący,
2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,
3) Komisja Rewizyjna jako organ konstrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Miejską. Równocześnie z wyborem członków Rady Kasy Rada Miejska wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ustępy: 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Gmina miasta Sulejowa sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Miejską na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych gminy miasta Sulejowa.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego, do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadającym bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK i FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku gminy miasta Sulejowa i jest osobno administrowany.

VIII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU TURECKIEGO W TURKU,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Turku w dniu 13 sierpnia 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 18 listopada 1937 r. Nr 38/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1 ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Tureckiego w Turku, założona pod powyższą firmą przez Turecki Powiatowy Związek Samorządowy w Turku w roku 1928, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod są samą nazwą, na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Łódzkiego dnia 17 stycznia 1929 roku za L. III.1459, a opublikowanego w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 1 września 1929 roku Nr 18.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Tureckiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Turek.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej zawierającej herb Tureckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Tureckiego Powiatowego Związku Samorządowego Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Turecki Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 70.000,— złotych.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Tureckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową.

Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20 ustęp 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz jeden członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka

Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24 ustęp 1 i 2.

Turecki Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegielnym, składającym się z pięciu członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Tureckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38—54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowidzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Tureckiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA WILNA,

uchwalonego przez Radę Miejską miasta Wilna w dniu 25 listopada 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 10 grudnia 1937 r. Nr 78/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o Komunalnych Kasach Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności miasta Wilna, założona pod powyższą firmą przez Gminę miasta Wilna w roku 1929, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu, zatwierdzonego przez Wojewodę Wileńskiego dnia 24-go stycznia 1929 roku za Nr 219/S. O., a opublikowanego w Wileńskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 20 marca 1929 r. Nr 3, poz. 326.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar miasta Wilna oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Wilno.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb miasta Wilna.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Gmina miasta Wilna, jako związek założycielski, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi zł 100.000,—.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawwniczych (lombardów), oraz w lokalu urzędowym Zarządu Miejskiego miasta Wilna.

§ 13.

Organami Kasy są:

1. Rada Kasy jako organ stanowiący,
2. Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,
3. Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

§ 14 ustęp 1-szy.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i dwunastu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Miejską miasta Wilna. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Miejska miasta Wilna wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

§ 20 ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z pięciu członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca, oraz 3 członków Dyrekcji nie stale zatrudnionych w Kasie.

Dyrektor Zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o Komunalnych Kasach Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora Zarządzającego i jego zastępcę oraz członków Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji, lub przez osoby upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak

zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 24 ust. 1 i 2.

Gmina miasta Wilna sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem Kolegialnym, składającym się z pięciu członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Miejską miasta Wilna na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Gminy miasta Wilna.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym, lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osob prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie o którym mowa w §37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego, oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności, oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchmości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Gminy miasta Wilna i jest osobno administrowany.

§ 71 ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r. wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU ZAWIERCIAŃSKIEGO W ZAWIERCIU,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Zawierciu w dniu 18 maja 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 8 listopada 1937 r. Nr 13/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wy-

danego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Zawierciańskiego w Zawierciu, założona pod powyższą firmą przez Zawierciański Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1928, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą, na zasadzie statutu, zatwierdzonego przez Wojewodę Kieleckiego dn. 29 listopada 1928 r. za L. Sm. 3035/7, a opublikowanego w Kieleckim Dzienniku Wojewódzkim z dn. 11 marca 1929 r. Nr 9.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu zawierciańskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Zawiercie.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa kieleckiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Zawierciański Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Zawierciańskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ustępy: 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Zawierciański Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Zawierciańskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia władzy nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem władzy nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZ KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Zawierciańskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VIII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU OPOCZYŃSKIEGO W OPOCZNIE

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 r.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna		27.875,93	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		15.029,88	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		42.756.14	
d) pozostałość w innych K. K. O.		—	
e) bony inwestycyjne		—	85.661.95
2. Kupony			—
3. Waluty obce			—
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe		15.000,—	
b) papiery państwowe		1.287.21	
c) listy zastawne i obligacje		—	
d) obligacje Związków Komunalnych		—	
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		4.574.—	20.861,21
5. Banki i K. K. O. „Loro"			—
6. Banki i K. K. O. „Nostro"			—
7. Weksle zdyskontowane (519 kont)		165.476.09	
8. Pożyczki wekslowe (1017 kont)		120.716.67	
9. Weksle protestowane:			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (60 kont)		5.937,06	
b) pochodzące z innych kredytów		—	293.129.82
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartościowemi		—	
b) zabezpieczone hipoteką (kont)		—	
c) zabezp. innymi wartościami (1 kont)		2.305,90	2 305,90
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wart. i ks. oszcz. (43 k.)		4,582.68	
b) innych wartości		—	
c) pożyczki zakładu zastawniczego		—	4.582,68
12. Pożyczki na skrypty dłużne (kont)			—
13. Pożyczki hipoteczne (kont)			—
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzon. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (273 kont)			69.281,02
15. Odsetki zaległe			729 55
16. Układy konw. we własn. zakr. (13 k.)			3.423,42
17. Ruchomości			1.082.48
18. Różne			9.403,28
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			1.6 5,76
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			—
Razem.			512,137.07
21. Depozyty			98 434,09
22. Różni za nasze depozyty			76.000,—
23. Inkaso			29.393.95
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			—
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			—
Ogółem.			715.965,11

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100.000,—
2. Fundusz zasobowy			14.492,78
3. Fundusze specjalne:			
a)		—	
b)		—	—
4. Fundusz wyrównawczy			—
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			—
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych nych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (2 kont)		90.421,25	
b) terminowe (17 kont)		48.455.55	138.876,80
7. Wkłady oszcz. osób fizycznych i prawno-prywat.:			
a) bezterminowe (433 kont)		153.138.44	
b) terminowe do 3 miesięcy (16 kont)		16 676,95	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (35 kont)		47.504,28	217.319,67
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. i t.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (4 kont)		866,80	
b) osób fizyczn. i prawno-pryw. (9 k.)		6.642 74	7.509.54
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			—
10. Zobowiązania inkasowe			765.60
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim		—	
b) w Bankach Państwowych		—	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		—	
d) w innych instytucjach kredytowych.		14.300,—	14.300.—
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			—
13. Zastaw papierów wartościowych			—
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski		—	
b) przez Banki Państwowe		5.500.—	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		—	
d) przez inne instytucje		—	5.500,—
15. Banki i K. K. O. „Loro"			—
16. Banki i K. K. O. „Nostro"			—
17. Przekazy na Kasę			338,06
18. Zobowiązania hipoteczne			—
19. Różne			1.867.48
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			5.334.36
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych		—	
b) za rok sprawozdawczy		5.832,79	5.832.79
Razem.			512.137,07
22. Różni za depozyty			98.434,09
23. Depozyty własne			76.000.—
24. Różni za inkaso			29.393,95
25. Bank Akceptacyjny			—
26. Fundusz Emerytalny			—
Ogółem.			715.965,11

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	15.628.41	
b) od rachunków bieżących	507,59	
c) od redyskonta weksli	675,53	
d) od zast. pap. i od kredyt. udziel. Kasie	364.20	
e) różne inne	—	17.175,73
2. Prowizje wypłacone		46,80
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	18.995,30	
b) świadczenia socjalne	1,695,20	
c) wydatki rzeczowe	6.456.66	27.147.16
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	—	
b) ruchomości	270,99	270,99
6. Odpisy na dłużnikach		3.367,93
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		—
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		—
9. Różne		—
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		—
11. Nadwyżka		5.832,79
Razem.		53.841.40

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	31.432,12	
b) od rachunków bieżących	444.76	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	475.—	
d) od ukł. konw.	5.572,84	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	—	
f) od papierów wartościowych	1.745.—	
g) od K. K. O. i Banków	1.311,12	
h) różne inne	—	40 980,84
2. Prowizje pobrane		2,620,98
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		—
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		—
5. Dochód netto z nieruchomości		—
6. Odzyskane straty		2.526,06
7. Opłaty na koszty administracji		7.713,52
8. Różne dochody		—
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		—
10. Strata		—
Razem.		53.841,40

Księgowy: (—) Zygmunt Wnuk

Dyrekcja Kasy:

p. o. Dyrektora: (—) Leon Rott
Członkowie: (—) Tadeusz Gniewaszewski
(—) Jan Zdrojewski

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący: (—) Ignacy Dudek
Członkowie: (—) Franciszek Ptaszyński
(—) Romuald Giziński

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Obszyński. Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o.

Drukarnia Samorządowego Instytutu Wydawniczego. Warszawa, ulica Miodowa Nr. 6.